

DRAUGAS

PERIODICALS
July 27, 2005
Vol. XCVI

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, LIEPOS - JULY 27, 2005

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 07-26-05

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 144
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

„Skautybės kelio“ vingiuose: Pasisekė jauniausių skautų vadovų kursai Rake. Šiek tiek iš Lietuvos skautų veiklos. 2 psl.

Rezoliucija priimta ir Atstovų rūmuose. Prisimenant Suvalkijos ūkininkų streiką. 3 psl.

Skaitytojų laišakai ir nuomonės. Mūsų virtuvė. 4 psl.

Paminėtas Petras Jakštas. 5 psl.

Dar viena knyga apie Juozą Masilionį. Kas įdomaus Čikagoje. Židinio pamaldos. Ką rastumėte „Draugo“ knygynelyje. Gegužinės, gegužinės. 6 psl.

Sportas

* Lietuvos komandų rinktinė pergalingai pradėjo šešių komandų Boris Stankovič vardo turnyrą Kinijoje. Lietuvos krepšininkai pirmosiose rungtynėse 82:73 nugalėjo JAV rinktinę turnyre pakeitusią Puerto Rico komandą. Nugalėtojų gretose išsiskyrė Povilas Čiukinas, pelnęs 15 taškų. Dar keturi Lietuvos krepšininkai pelnė dvizenkį taškų skaičių.

* Antrą vietą „Tour de la Region Wallone“ dviratininkų lenktynių antrajame etape užėmė „Ag2r Prevoyance“ komandos narys Tomas Vaitkus. Jis 220 km etapą įveikė per 4 valandas 35 minutes 3 sekundes ir tik finišo tiesiojoje nusileido britui Jeremy Hunt.

* Kanadoje vykstančiame XI vandens sporto šakų čempionate vienintelis Lietuvos plaukikas Pavelas Suškovas nepateko į pusfinalį. P. Suškovas 200 m peteliške nuplaukė per 2 minutes 27 sekundes ir užėmė 26-ą vietą tarp 43-jų dalyvių.

* Lietuvos ir Estijos alpinistų ekspedicija po nesėkmingo bandymo įveikti vienos aukščiausių pasaulio Gašerbrum viršūnės, keliauja namo. Pirmadienį visa alpinistų komanda trimis visureigiais pasiekė Skardu miestelį. Trečiadienį alpinistai planuoja pasiekti Islamabadą.

Naujausios žinios

* STT „priebrendo“ buvusio sostinės policijos vadovo apklausai.

* Prezidento komanda paliekantis pulkininkas Arūnas Balčiūnas pradės vadovauti Karo akademijai.

* Lietuviai jungiasi prie tarptautinės iniciatyvos tarti griežtą „ne“ Turkijos narystei ES.

Valiutų santykis

1 USD — 2.866 LT
1 EUR — 3.452 LT

K. Prunskienės siuntinys pateko į žiniasklaidos rankas

Vilnius, liepos 26 d. (BNS) — Užsienio reikalų ministerija (URM) atmeta žemės ūkio ministrės Kazimiros Prunskienės priekaištus ir teigia, kad jai skirtas siuntinys iš Rusijos buvo perduotas ne diplomatinio pašto.

Tai ministerija paskelbė antradienį atlikusi tarnybinių patikrinimų.

URM teigimu, minėtas siuntinys iš Sankt Peterburgo, priešingai nei teigia žemės ūkio

ministrė, nebuvo siunčiamas diplomatinio pašto.

Pasak pranešimo, į Lietuvos generalinį konsulatą Sankt Peterburge buvo kreiptasi dėl siuntos K. Prunskienės perdavimo diplomatinio pašto. Tačiau siuntą atnešusiam asmeniui buvo atsakyta, kad asmeniniai daiktai negali būti gabenami diplomatinio pašto, todėl atnešta siunta nebuvo antspauduota.

URM primena, kad pagal

Vyriausybės nutarimą „diplomatinis paštas — tai dokumentai ir kiti oficialiai veiklai skirti daiktai, gabenami iš Užsienio reikalų ministerijos ir Lietuvos diplomatinės atstovybės, konsulinės įstaigos, atstovybės prie tarptautinių tarpyvyriausybinių organizacijų ir specialiasias misijas ir atgal arba iš atstovybės ir atstovybės“.

Anot ministerijos, praėjusį ketvirtadienį URM kanceliarijai Vilniuje privačiai buvo perduota

į polietileno maišeliu įdėta atvira lygintuvo dėžutė su K. Prunskienės adresuotais daiktais ir Lietuvos generalinio konsulato atliktu daiktų aprašu. Tą pačią dieną siunta buvo perduota Žemės ūkio ministerijai.

„URM apgailestauja, kad neišsiaiškintų visų aplinkybių Lietuvos diplomatinė tarnyba buvo apkaltinta dėl tariamo diplomatinio pašto nesaugumo. URM nėra atsakinga už privačiai

Nukelta į 5 psl.

Prezidentūros kieme atkastas 2,500 metų senumo kirvukas

Vilnius, liepos 26 d. (BNS) — Vilniaus senamiestyje esančių Prezidentūros rūmų Didžiajame kieme archeologai atkasė akmeninį kirvuką, kuris gali būti vėlyvojo bronzos ar ankstyvojo geležies amžiaus.

Kaip sakė kasinėjimo darbus vadovaujanti archeologė Daiva Luhtanienė, kirvukas yra gerai išlaikęs, tik truputį aptrupėjusi jo apatinė dalis. Kirvukas yra maždaug cigarečių pakelio dydžio.

Radinys gali būti datuojamas V-IV amžiumi prieš Kristų.

Prezidentūros kiemą ruošiamasi išsklaidyti trinkele, todėl prieš tai čia atliekami archeologiniai kasinėjimai. Šiomis dienomis archeologai aptiko ir kitų radinių — koklių, taip pat medinių vandentiekio sistemos liekanų. Ši sistema buvo naudojama tuo metu pelketos vietovės nusausinimui.

Prezidentūros rūmų kieme — bronzos amžiaus radinys.

Tomo Černišovo (ELTA) nuotr.

Planuojamos lengvatų rūkalų gamintojams

Vilnius, liepos 26 d. (ELTA) — Lengvatinių sąlygų suteikimas Klaipėdoje įsikūrusiai rūkalų gamyklai „Philip Morris Lietuva“ pažeistų Lietuvos pinigų teises ir keltų įtarimus dėl partijų finansinių interesų, tvirtina Žmogaus teisių tebeji mo instituto (ŽTSI) valdybos pirmininkas advokatas Kęstutis Čilinskas.

Taip teisės žinovas reagavo į Seime įregistruotą Klaipėdos laisvosios ekonominės zonos (LEZ) įstatymo pakeitimo projektą, pagal kurį į Klaipėdos LEZ patektų rūkalus gaminantys UAB „Philip Morris Lietuva“.

K. Čilinsko požiūriu, tokio projekto atsiradimas gali būti susijęs su Seime atstovaujama politinių partijų siekiams gauti finansinę paramą.

„Manau, teisinėje valstybėje lengvatas suteikiantys įstaty-

mai turi būti skaidrūs, nekeičiantys abejonių, kad nuolaidos, ypač imonei, kuri gamina žmonių sveikatai kenkiančią produkciją, susijusios su partijų finansavimu ir panašiai“, tvirtino advokatas.

Jis atkreipė dėmesį, kad UAB „Philip Morris Lietuva“ įgyja dideles mokesčių lengvatas: 6 mokesčių laikotarpis jai suteikiama teisė nemokėti pelno mokesčio, o kitus 10 mokesčių laikotarpių jai taikomas 50 proc. sumažintas pelno mokesčio tarifas.

Projekto aiškinamajame rašte, pasak K. Čilinsko, nurodoma, kad jį parengti paprašė UAB „Philip Morris Lietuva“.

„Spaudoje pranešta, kad ši bendrovė pagrįsimo, kad, jos reikalavimo nepatenkinus, ji esą išvesiant investicijas į užsienį. Tačiau, pagal Lietuvos

Konstituciją, Seimas negali suteikti lengvatų subjektams, kurie grąšina valstybės institucijoms“, pažymėjo teisės žinovas.

Jo žodžiais, pagal Pasaulio sveikatos organizacijos Tabako kontrolės pagrindų konvenciją, nacionalinė teisė turi stengtis apsaugoti valstybę nuo komercinių ir kitų tabako pramonės interesų.

„Pagal Laisvųjų ekonominių zonų pagrindų įstatymą, draudžiama į LEZ priimti imones, kurios investuoja ir veikia perdirdamos, laikydamos ir pardavinėdamos kultūras, kuriose yra narkotinių, stipriai veikiančių ir nuodingųjų medžiagų. — teigė K. Čilinskas. — Tabakas priskiriamas prie priklausomybę sukeliančių ir nuodingųjų medžiagų, nes moksliniais

Nukelta į 5 psl.

V. Vinickienė „nesijaučia“ atleista

Vilnius, liepos 26 d.

(ELTA) — Vilniaus miesto tarybos narė ir buvusi nušalinusi prezidento Rolando Pakso patarėja Vitalė Vinickienė nesijaučia atleista iš Vilniaus miesto universitetinės ligoninės vadovo pavaduotojo pareigų. „Nesijaučiu atleista, nes niekas man to neprašė. Apie tai išgirdau vakar per televiziją“, sakė V. Vinickienė.

Ji tikino nuo šeštadienio dėl padidėjusio kraujospūdžio turinti nedarbingumo lapelį.

Darbo kodeksas numato, kad darbuotojas atleidžiamas nuo tos akimirks, kai jam yra įteikiamas įsakymas dėl atleidimo. Ji pasirašęs vyriausiąsias ligoninės gydytojas Rimantas Keblas sakė, kad teisiškai V. Vinickienė dar dirba.

„Rankas įsakymo dėl atleidimo ji dar negavo ir kol negaus galima sakyti, kad ji dirba ligoninėje. Darbe ji nesirodo nuo pirmadienio. Taip pat neprašė, kas įvyko“, sakė R. Keblas.

V. Vinickienė dirbo jo pavaduotoja bendriesiems reikalams, buvo atsakinga už medicininės statistikos priežiūrą. R. Keblas tikino, kad ji nesugebėjo tinkamai tvarkytis su darbu.

Anot jo, pavaduotoja „taip sužūlėjo, kad pradėjo elgtis taip lyg netrukus ketintų pati tapti įstaigos vadove. Todėl praėjusią savaitę jai buvo skirta viena nuobauda — pastaba“, sakė R. Keblas.

Praėjus trims valandoms R. Keblas sulaukė netikėto skambučio iš Vilniaus miesto savivaldybės, kurios tarybos narė yra minėta jo pavaduotoja.

„Paskambino savivaldybės Sveikatos ir socialinės apsaugos departamento direktoriaus pavaduotojas ir pranešė, kad Savivaldybės administracija ligoninei ieško naujo vadovo. Tai buvo pareikšta be jokių motyvų“, sakė R. Keblas.

J. Olekas: mokymasis pagal Lenino principus

Vilnius, liepos 26 d. (ELTA) — Darbo partijos pirmininko Viktoro Uspaskicho pažadus rudenį imtis valdančiosios koalicijos partnerius socialdemokratų mokytis dirbti šie vertina su šypsena. Kaip teigė Seimo Socialdemokratų frakcijos seniūnas Juozas Olekas, jau senokai Lietuvos politiniame gyvenime įsitvirtinę socialdemokratai neprieštarautų mažiau nei dvejus metus gyvuojančios partijos žadamiems mokslams.

„Leninas visuomet sakė: „Mokykitės, mokykitės ir dar kartą mokykitės“. Matyt, Rusijoje pabuvęs V. Uspaskichas pasisėmė tokių idėjų. Vakaruose irgi populiarus mokymasis visą gyvenimą. Jei tik jie ką nors racionalaus pasiūlys, mes visada su malonumu mokysimės“, tvirtino parlamentarai.

„Taip ir dirbsime, vadovaudamiesi Europos Sąjungos ir Lenino principais. Juoba kad studijos būna visokių formų: neakivaizdinės, dienos, nuotolinės“, ironizavo jis.

Paklaustas, ko politikos senbuviai gali pasimokyti iš svarbiausios patirtimi negalinčių pasigirti valdančiosios daugumos kolegų, dėl kurių vadovo aukštojo išsilavinimo kilo nemažai abejonių, J. Olekas pabrėžė, jog ne mažiau svarbi ir gyvenimiška patirtis.

„Štai dabar keliauju dviračiu po Lietuvą, bendrauju su kaimo bobutėmis ir diedukais, semiuosi iš jų patirties“, kalbėjo politikas.

Nepaisant pastarojo metodo apsižodžiavimo su „darbiečiais“, J. Olekas patikino, kad valdančiąją koaliciją sudaran-

Juozas Olekas
Mykolas Ambrazas (ELTA) nuotr.

čios partijos ateityje turėtų dirbti sklandžiai: „Mes su visais galime sugyventi, svarbu, kad darbai vyktų“.

Pirmadienį posėdžiavęs Darbo partijos prezidiumas, nepaisant kai kurių jos vadovų viešų kalbų apie augančią įtampą koalicijoje, nusprendė, kad partija lieka valdančiojoje daugumoje.

Tačiau po atostogų gimtojoje Rusijoje grįžęs „darbiečių“ vadovas, buvęs ūkio ministras ir Seimo narys Viktoras Uspaskichas pažadėjo koalicijos partnerius, su kuriais kol kas nesiekia sklandžiai sutarti, išmokyti dirbti. „Kiekvienas partneris sugeba pristatyti ką nors naujo, gero. Mes irgi bandysime kažką naujo, gero, kokybiško pasiūlyti savo partneriams“.

Anot V. Uspaskicho, socialdemokratų „mokslo“ turėtų prasidėti rudenį, kai į Seimą grįš kol kas atostogaujantys parlamentarai.

Grasinta susprogdinti Vilniaus oro uostą

Vilnius, liepos 26 d. (BNS) — Antradienį 2.51 val. po pietų Bendrąjį pagalbos centrą prie Vidaus reikalų ministerijos bendruoju pagalbos telefono numeriu 112 paskambinęs neprisistatęs maždaug 25 metų asmuo pranešė, kad antradienį Vilniaus oro uosto išvykimo ir atvykimo salėse apie 4.30 val. nugriauds du sprogimai.

Policija nustatė, kad skambinta iš taksofono pačiame oro

uoste. Į įvykio vietą iškvieštos specialiosios tarnybos, policijos pareigūnai su kinologais, oro uosto apsaugos tarnybos darbuotojai tikrinami oro uosto patalpas bei prieigas sulaukė pil. A.L. (gim. 1980 m.), kuris prisipažino skambinęs ir grasinęs sprogdinimu.

Sulaikytasis pristatytas į sostinės 3-ąjį policijos komisariatą, nustatyta, kad jis jau anksčiau buvo išklausytas.

Prezidentas ragino greičiau grąžinti žemę

Vilnius, liepos 26 d. (BNS) — Prezidentas Valdas Adamkus lankėsi Varėnos rajone ir domėjosi žemėtvarkos, nuosavybės atkūrimo bei žemės valdymo problemomis. Valstybės vadovas pabrėžė, kad atsakingos institucijos privalo kuo greičiau užbaigti nuosavybės teisių atkūrimo darbus.

V. Adamkaus nuomone, sa-

vivaldybės kartu su vietos gyventojais turi spręsti bendruomenės reikalus, kaip reikėtų tvarkyti konkrečiose vietovėse. Šiuo metu jau yra grąžinta 90 procentų nuosavybės, tačiau, prezidento nuomone, būtina daryti viską, kad nuosavybės teisių į žemę atkūrimas vyktų sklandžiai, o kiekvienas žmogus atgautų jam priklausančią turtą.

Lietuvos verslininkai neigiamai vertina „Gazprom“ ir „Lukoil“

Vilnius, liepos 26 d. (BNS) — Bendros Lietuvos ir Didžiosios Britanijos rinkos ir viešosios nuomonės tyrimų kompanijos „Baltijos tyrimai“ atliktai apklausa rodo, jog Lietuvos verslininkai „Mažeikių naftos“ privatizavimo kontekste blogiausiai vertina Rusijos bendroves „Gazprom“ ir „Lukoil“.

Nepalankiai ir labai nepalankiai „Gazprom“ vertina 47 proc. apklaustų verslo imonių vadovų, „Lukoil“ — 31 proc. Net 75 proc. apklaustųjų imonių, ypač gamybos, vadovų mano,

kad Lietuvai būtinas nepriklausomas naftos tiekimas į „Mažeikių naftą“.

Tuo tarpu Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas (NSGK) pareiškė pasigendąs Vyriausybės pozicijos užtikrinant nacionalinio saugumo nepažeidžiamumą.

Komitetas Vyriausybės yra paprašęs išdėstyti kriterijus, kuriais bus remiamasi derybose dėl „Mažeikių naftos“ akcijų, tačiau, pasak NSGK vadovo A. Sadeko, gautas atsakymas jo netenkina.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė J.V.S. Irena Regienė
2652 W. 65 Street
Chicago, IL 60629

Pasisekė jauniausių vadovų kursai Rake!

Nauja mintis, naujas įvykis Čikagos tuntų gyvenime. Skautinė Audra Lintakienė, ilgus metus skautavusi ir vadovavusi „Kernavės“ — dabar „Aušros Vartų“ „Kernavės“ — tuntu, pastebėjo skautuose skautybės pagrindo bei ideologijos supratimo trūkumą. Mintis kilo surengti skautamokslio bei ideologijos kursą jauniausiems būsimiems vadovams, būtent paskiltninkams.

Mintis įgyvendinta. Š.m. liepos 6–10 d. Rako stovyklavietėje įvyko pirmoji paskiltninkų stovykla. Sugrįžę skautai iš visų trijų Čikagos tuntų. Iš viso — 17.

Teko stebėti skautų užsidedimą dalyvauti programoje, kuri buvo labai įvairi, įdomi bei svarbi jaunesniems skautams-vadovams. Prityrę vadovai pristatė savo mintis aiškiai ir suprantamai, jas pajavindami brėžiniais, parodomis ir skautiškais žaidimais. Programa vyko sekundės tikslumu. Pagal dienotvarkę nustatytą valandą skautai buvo ten, kur jų laukė pasiruošę vadovai tėti skautišką lavinimą. Buvo dėstyta ir gvilidinta skautiška ideologija, skilčių sistema, skautų uniforma ir jos svarba, pionierija, iškylos, lauko virtuvė, kompasas, topografija, rikiuotė, žygiuotė, tautinės ir valstybinės vėliavos (igytos vėliavininkų specialybės), laužai, dainavimas ir susiklausymas, kalbėta apie įkūrėją Baden Powell. Ypatingai pabrėžta skilčių sistema. Viskas buvo atlikta

skiltimis. Visai nejučiomis išgyvendino skilties dvasia ir vieningumas.

Lauko virtuvė atėmė laiko nuo programos, bet laukė ir ant lauko patių virti ar kepti užkandžius pietus buvo patys skaniausi. Ypač, kai paskutiniuosius pusryčius reikėjo kepti ant įkaitintų kastuvų.

Baigiamojoje sueigoje sesė Audra apklausinėjo stovyklavietes: ką jie išmoko, kas patiko, kas nepatiko ir ar norėtų tokioje stovykloje toliau lavintis, kol jie bus praeigę iki skiltninkų kursų. Visi vienbalsiai atsakė, kad vėl sugrįš kitais metais į antro kurso paskiltninkų stovyklą.

Triušas ir pastangos surengti šitokią stovyklą-mokyklą visapusiškai pasiteisino.

Sunku buvo skirtis ir atsisveikinti, bet skautai išvyko gerai nusiteikę, laimingi, daug išmoko ir su viltimi pasimatyti kitoje paskiltninkų stovykloje. Visi šios stovyklos kursantai pasiliko stovyklauti Čikagos tuntų stovykloje dar 10 dienų — pasiryžę savo igautomis žiniomis ir nauju patyrimu pasidalinti su kitomis sesėmis ir broliais.

Stovyklai vadovavo ir programą paruošė s. Audra Lintakienė. Jos talkininkai buvo: p.s. Violeta Strikienė, p.s. Aras Lintakas, s.v. Andrius Tamulis, sv. Audrius Viktoras ir v.s. Vanda Alekniene. Maisto tiekimo rūpinosi Saulius ir Rimgandas Šolūnai. Skilčių globėjai buvo Kazys Šolūnas ir Jonas Jokubauskas.

Budėkime!

v.s. Vanda Alekniene

Washington, DC, „Karaliaus Mindaugo“ draugovės skautai su vadovais ir įžodį davusiais jaunesniaisiais skautais, stovyklavę birželio 11 d. Paskutinėje eilėje iš kairės: paskautininkas Paulius Mickus, paskautininkas Bronius Fabijonas, v.s. Meilė Mickienė, skautas vytis Tadas Mickus, v.s. Dalė Lukienė, paskautininkas Tomas Dundzila (draugininkas), skautas vytis Tomas Skučas.

Algio Luko nuotr.

Washington, DC, „Karaliaus Mindaugo“ draugovės jaunesniosios skautės ir vienas skautas, dave skautų įžodį. Iš kairės: Katrytė (Caitlin) Lukas-McPartland, Nortė Grintalytė, Gintarė Meižytė, Alina Orentaitė ir Joris Grintalis.

Algio Luko nuotr.

„ELGIUOSI KITAIP“

Š. m. liepos-rugsėjo mėn. Lietuvos skautija dalyvauja visuomeninėje aplinkos puoselėjimo akcijoje, pavadintoje „Elgiuosi kitaip“, skatindama Lietuvos žmones nešiukslinti ir prižiūrėti gamtą.

Istojuos į Europos Sąjungą, Lietuvą, kaip Europos centras, vis daugiau traukia užsieniečių dėmesį savo unikalia gamta, architektūriniais paminklais. Pagal praeitų metų ES ekspertų paskelbtas išvadas, Lietuvoje Baltijos jūros, upių, ežerų ir tvenkinių vanduo yra vienas nešvariausių Europos Sąjungoje. Taip yra dėl to, kad lietuviai dar linkę šiukslinti. Iš šių sampratų kilo mintis įvairiais komunikacijos kanalais priminti Lietuvos gyventojams,

kad švari aplinka yra visų rupestis. Ir svarbiausia — yra pradėti nuo savęs, savo vaikų.

Kartu su Lietuvos Aplinkos ministerija, miestų savivaldybėmis planuojame kasmetinį renginį, kurio metu bus skatinama elgtis kitaip ir, prieš išmetant šiukšles ne į tam skirtą vietą, gerai pagalvoti. Akcija skirta kurti sąmoningą visuomenę, kuri rūpintųsi savo aplinka. Akcija tęsia pradėtą Lietuvos Aplinkos ministerijos darbą — renginių ciklą aplinkosaugos tema.

Akcijos metu bus naudojami išorės reklamos stendai, reklama televizijoje, radijuje, spaudoje, internete. Taip pat bus organizuojama fotonuotraukų paroda „Atsiųsk gėdingą vaizdą“. Bus dalinami maišeliai šiukšlėms, skirti automobiliuose, autobusuose keliaujant, pliaže ir pan. Organizatoriai planuoja šią akciją rengti kasmet, taip prisidedami prie aplinkos švaros puoselėjimo. Skautai prisidės prie šios akcijos, skleidami informaciją apie ją, taip pat dalindami akcijos šiukšlių maišelius įvairiuose Lietuvos miestuose. Juk skautas — gamtos draugas!

R. Ruibytė

Kviečiame į stovyklą

Montrealio skautai vasaros pabaigoje ruošia savaitgalio stovyklą, 2005 m. rugpjūtio 26-28 d. Kviečiami skautai/tės ir iš kitų vietovių. Stovykla vyks Ville Marie stovyklavietėje (Entrelaces, Quebec apie 1.5 val. į šiaurę nuo Montrealio). Smulkesnę informaciją suteiks turtininkas: Andrius Gaputis 450-458-3381 e-paštas: andy_gaputis@yahoo.com

Andrius Gaputis

SUSITIKIMAS SU EUROPOS SKAUTŲ FONDO DIREKTORIUMI

Praėjusį savaitgalį Lietuvoje viešėjo Europos skautų fondo direktorius J. G. Rasmussen. Kartu su juo susitikti su Lietuvos skautijos vadovybe atvyko Europos skautų fondo valdybos narys Joris Ulmanis iš Latvijos. Šio susitikimo, pradėto planuoti 2004 metais, tikslas — aptarti Lietuvos skautijos finansinio pastovumo galimybes, organizacijos augimą ir plėtrą, WOSM Europos regiono investicines galimybes ir Lietuvos skautiją.

Iš Lietuvos skautijos susitikime dalyvavo: tarybos nariai A. Kemežys ir J. Buzaitytė-Kašalynienė, vyr. skautininkė G. Kačergytė ir jos pavaduotoja Ž. Poteliūnaitė. „Susitikimas pavyko puikiai. Fondo direktoriaus atvykimas į Lietuvą rodo didelį Europos regiono dėmesį ir Lietuvos skautijos pripažinimą. Lietuvos skautija turi gerą vardą, yra laikoma jauna, aktyvia, labai perspektyvia organizacija“, — kalbėjo A. Kemežys. „Galimybės investuoti į Lietuvos skautiją yra labai palankios. Susitikimu visi dalyviai liko labai patenkinti“, — džiaugėsi G. Kačergytė.

Svečiai išvyko, sužavėti Lietuva ir teigiamai įvertinę Lietuvos skautiją, o Lietuvos skautijos vadovai — suplanuoti ir sutartu bendru su Europos skautų fondu seminarų įvyksiančiu 2006-uju pradžioje.

Lietuvos skautija

LIETUVOS SKAUTŲ VADOVŲ DELEGACIJA LIUKSEMBURGE

Gegužės 29–birželio 4 d. Liuksemburge vyko ketvirtasis WOSM Europos regiono nacionalinių, skautiškų sąjungų forumas, skirtas jaunimo programai ir suaugusiųjų skautybėje vadovų temoms nagrinėti.

Šiemet Lietuvos skautijai atstovavo tarybos narys Liudas Gikaras, Pirmijos pirm. pavaduotoja Žilvė Poteliūnaitė, Jaunimo programos skyriaus jaunesniųjų skautų programos koordinatorė Justina Vaitiekutė, mokymų skyriaus nacionalinės komandos narė Rytautė Ramonaitė.

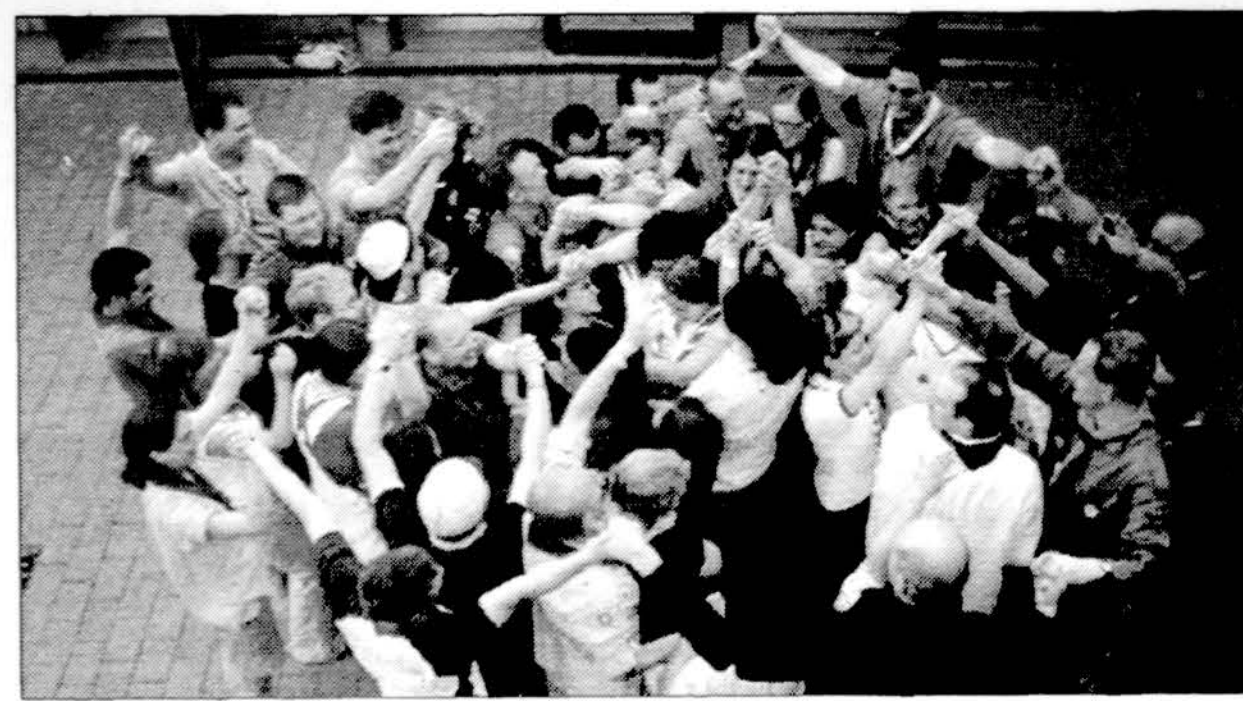
Forumo metu vyko pratybos trimis pagrindinėmis temomis: suaugę skautybėje, mokymai ir jaunimo programa. Taip pat buvo suformuotos tarptautinės darbo grupės (ITT), kurios viso forumo metu kūrė projektus pasirinkta tema. Kiekvienas, Lietuvos skautijai atstovavęs, dalyvis forumo metu rinkosi ir gilinosi į temas pagal savo darbo profilį. Lietuvos skautai prisidėjo, kuriant šiuos projektus: „Kaip įtakoti savanoriavimo skautų judėjimą įvaizdį visuomenėje?“ (Ž. Poteliūnaitė); www.roversteps.com (Liudas Gikaras); „Skautiškas metodas ir jo elementai šiam dienai“ (J. Vaitiekutė); „Mokymų ir mokymų vadovų vertinimas“ (V. Ramonaitė).

Forumas rengiamas WOSM Europos regionui kas dveji metai. Forumo planavimo komandos, kurią sudarė Europos regiono biuro nariai, Europos regiono komiteto nariai ir Europos regiono darbo grupių branduolio nariai, narė buvo ir LS vyr. skautininkė Gražina

Kačergytė. Ji nuo š.m. pradžios priklauso WOSM Europos regiono darbo grupei „Adults we need“, dirbanti esamų vadovų vadovų ir naujų vadovų pritraukimo srityje.

Parengė
Žilvė Poteliūnaitė

„Draugo“ redakcijos pastaba: kadangi mūsų skautai, turbūt labai užsiėmę vasaros stovyklomis, neparuošia medžiagos šiam puslapiui, jame spausdiname Lietuvos skautų veiklos apybraižas, rastos internete. Tikimės, kad netrukus sesė Irena mūsų sesės ir broliai pilte užpils reportažais ir nuotraukomis iš stovyklų, o „Skautybės kelio“ puslapis, vėl sumirgęs gyva skautiška veikla šioje Atlanto pusėje. Laukiame!

Europos regiono nacionalinių skautiškų sąjungų forumo dalyviai Liuksemburge.

DRAUGAS (USPS-161000) THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$120.00. Foreign countries \$135. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.			
JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur (USD)	\$120.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:	\$135.00	\$70.00	\$60.00
JAV	\$70.00	\$53.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (USD)	\$80.00	\$70.00	\$40.00
Užsakant i Lietuvą:			
Oro paštu	\$600.00	\$300.00	
Reguliariu paštu	\$120.00	\$66.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$190.00	\$100.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$68.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė
redakcija@draugas.org
Administratorius — Vytautas Paškus
administracija@draugas.org
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis
• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatoko. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.
El-paštas: raistine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslelės, prostatos
gydymas bei chirurgija
Center for Health,
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 516
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERPIL DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
suželdimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnostikos ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuvians sukuria dantis už pusemės kainą.
Susitarus kalbėti angliai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401.
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

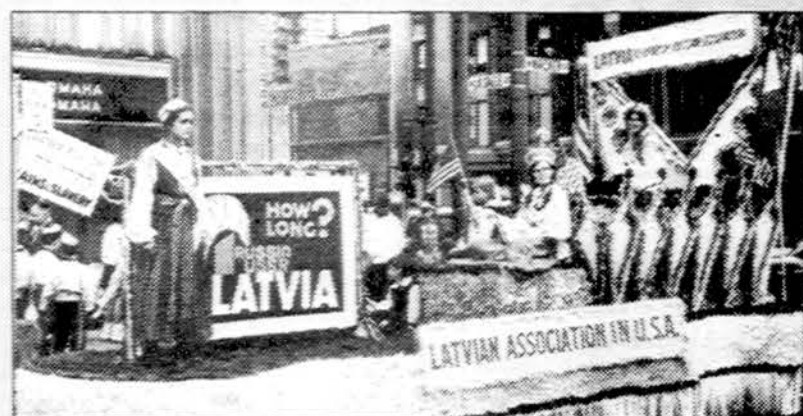
Išlydėjome brolių Namą

V.s. V. Sendžikas, 83 m. amžiaus, neilgai sirges, mirė gegužės 14 d. Atsisveikinimas su Namu išėjusiu skautu įvyko gegužės 18 d. Turner & Porter laidotuvių koplyčioje (Bloor-Windermere). Susirinko labai daug žmonių, nes velionis buvo daugeliui gerai pažįstamas ne tik kaip skautų veikėjas, bet ir kitų organizacijų. Uniformuoti skautai/tės stovėjo prie karsto, maldas atliko kun. Pijus Šarpnickas, OFM. Vietoj gėlių buvo renkamos aukos velionio atminimui — Skautybės fondui ir „Romuvai“. Atsisveikinimo žodį tarė „Rambyno“ tunto tunt. sk. M. Rusinas.

Laidotuvių Mišios vyko gegužės 19 d., 10 v. ryto Prisiikimo parapijos šventovėje. Giedant vargonininkė Dan-guolė Radtke, karstas buvo įneštas pro uniformuotų skautų —čių garbės sargybą. Gedulingas Mišias koncelebravo

parapijos klebonas kun. A. Simanavičius, OFM, ir kun. P. Šarpnickas, OFM, asistuojant diak. dr. K. Ambrozaičiui. Pamokslą apie gyvenimo prasmę pasakė kun. P. Šarka, OFM. Po Mišių velionis nulydėtas į dangų žmonių, nes velionis buvo daugeliui gerai pažįstamas ne tik kaip skautų veikėjas, bet ir kitų organizacijų. Uniformuoti skautai/tės stovėjo prie karsto, maldas atliko kun. Pijus Šarpnickas, OFM. Vietoj gėlių buvo renkamos aukos velionio atminimui — Skautybės fondui ir „Romuvai“. Atsisveikinimo žodį tarė „Rambyno“ tunto tunt. sk. M. Rusinas.

Div.

Nuotraukos iš įvairiais metais vykusių Pavergtų tautų savaitės demonstracijų: su savo plakatais ir vėliavomis žygiuoja lietuviai, latviai, ukrainiečiai, Kaukazo tautų žmonės ir kiti.

SUVALKIJOS ŪKININKŲ SUKILIMAS

ALEKŠAS VITKUS

Šią vasarą lankiausi Lietuvoje, kur teko susipažinti su istoriko Edvardo Gudavičiaus teiginiu „Lietuvos rytu“, jog šiandien Lietuvą galima būtų apibūdinti kaip kokią didelę ponų valdomą dvarą, kuriame esą dirba eiliniai paprasti baudžiauninkai. Vieną vakarą susirinkę keli jau net už mane gerokai vyresni vyrai, buvę ūkininkai ar ūkio darbininkai, diskutavome Gudavičiaus pasakymą, svarstėme, kada buvo geriau gyventi — prie Smetonos, sovietų valdžios, ar dabar?

Ir kaip aš nustebau, kai vienas pašnekovų, gal jau atvirumo paveiktas ir kelių „Kalnapičio“ bokalų, staiga mums taip kartiai papiriojo: „Taip, mes dabar baudžiauninkai, taip kaip buvome ir kolchozų laikais, taip kaip ir mūsų tėvų Lietuvelė valdant kruvinam prezidentui Antanui“. Visi nustrėmė, o jis mums papasakojo apie prieš 70 metų Suvalkijoje įvykusį valstiečių maištą, kurio metu žuvo ar buvo sušaudyti jo tėvas.

Teko ir man, dar Lietuvoje tebegyvenant, apie tą maištą girdėti, bet jaunam gimnazistui tuomet labiau rūpėjo kavinės reikalai, ir dėl to maišto, streiko ar ir net sukilimo vadinamo įvykio savo galvos per daug nekvėšinau. Šįmet, dar būnant Lietuvoje, ir jau grįžus namo, pradėjau vartyti knygas, ieškodamas daugiau apie tai žinių ir faktų. Jais ir noriu šia proga su besidomiančiu skaitytoju pasidalinti.

Krizės metai

Nerami ir sunki buvo Lietuvoje padėtis XX amžiaus ketvirtąjį dešimtmetį pradžioje. Žemės ūkio produktų kainos krito, pramonės gaminių kainos didėjo, ūkininkai, ypač patys pažeidžiausi, kurie gerino gyvulių, trobesių ir dirvas, pasikendė skolose, išvaržomų ūkių skaičius augo. Prasidėjusi pasaulinė krizė netrukus pasiekė ir mūsų kraštą. Keli nederlingi metai, nepasitenkinimas dėl neseniai prarastos demokratinės valdžios, ekonominiai sunkumai, kilę dėl Lietuvos ūkininkų savo gaminių rinkos praradimo Vokietijoje, kai Lietuvos vyriausybė Klaipėdos

krašto nacių vadams išlele vadinamą Neumann ir Sass bylą ir juos nuteisė, neseniai įvykęs, nors ir gan lengvai numalšintas A. Voldemaro pučas, ir tuo metu padidėjusi pogrindžio komunistų partijos veikla, — visa tai gerokai sukrėtė visuomenės pasitikėjimą tautininkų valdžios tikslingumu.

O aš, mažas gimnazistukas, dar ir dabar prisimenu, kad 1934 metų Kaledom turėjom net kelias žąsis, kurias mano tėvas, valstybės tarnautojas, buvo įpareigotas pirkti iš ūkininkų, kurie tas žąsis normaliai augindavo parduoti vokiečiams. Taip vyriausybė bandė padėti Užemūnės ūkininkams, kurie buvo praradę tą rinką.

Streiko pradžia

Patį streiko pradžią laikoma 1935.08.04, kai netoli laikinosios sostinės Kauno, prie Veiverių, Gustaičių kaime susirinkę kelių Suvalkijos ir Dzūkijos apskričių valstiečių atstovai nutarė spausdinti ir skleisti atsisaukimus, kaltinančius valdžią dėl įvairių valstiečių susidariusių sunkumų, ir raginančius nemokėti valstybinių skolų, nepirkti iš valstybinių parduodamų ūkių ir nevežti jų gamybos žemės ūkio produktų į „Maisto“, „Lietukio“ ar „Pienocentro“ bendrovų supirkimo punktus. Tokie atsisaukimai netrukus pasklido po beveik visą Užemūnę.

Nors streiką organizavo įvairių politinių pažiūrų valstiečiai, jiems kokia politinė partija nevadovavo, o politiniai reikalavimai atsirado tik vėliau, jau streikui išsilypsnojus ir atsiradus kurstytojams — komunistams, kurie taip ieškojo sau naudos. Žinoma, tada savo įtaką bandė išplėsti ir tokios grupės, kaip krikščionys demokratai, voldemarininkai ar valstiečiai liaudininkai.

Pradžioje streikininkai stengėsi nekonfrontuoti su vietine policija, tik žiūrėjo, kad nebūtų streikaujami, prieš tokius neklaudžias vartodami net smurtą. Kai kur streikininkai paleido iš kalėjimų suimtuosius, ir, nors ginklų patys nenaudojo, neišvengė susirėmimų su policijos daliniais. Didžiausias streiko mitingas įvyko 1935.08.25, Prienuose, kur susirinko per 3,000 dalyvių. Per kelias kitas dienas

streikininkai susirėmė su iš Kauno siūsta policija. Per tuos susirėmimus žuvo valstiečiai A. Zablockas, J. Abramavičius, J. Alkevičius, S. Veiveris ir turtininkas J. Gustaitis, o daug streiko dalyvių buvo sužeista. A. Brazinskas mirė kalėjime, o S. Mauza nusizudė pats.

Žmonių aukos

Nors sukilimas tęsėsi ir toliau, nuo 1936 m. pradžios ginkluotų susidūrimų su policija jau nebeįvyko. Sustiprinus policijos dalinius ir izoliavus kurstytojus, streikas, dėl savo apimtų ir griežtų policijos veiksmų įgavęs jau sukilimo vardą, pamazų aprimo. Už dalyvavimą sukilime buvo nubausti administracinėmis baudomis net 933 žmonės, 253 dalyviams iškeltos baudžiamosios bylos, 18 nuteistos mirties bausme. Penkiems iš jų: A. Petrauskui, K. Narkevičiui, B. Pratasevičiui, A. Maurušaičiui ir P. Šarkauskui, mirties bausmė įvykdyta, o kitiems mirties bausmė pakeista kalėjimu iki gyvos galvos.

Vyriausybės reakcija

Kaip ten bebūtų, šis sukilimas paveikė vyriausybę. Nors ministro pirmininko kėdėje liko tas pats Juozas Tūbelis. 1935.09.07 Vidaus reikalų ministrą Steponą Rusteiką pakeitė gen. Julius Čaplikas, o Žemės ūkio reikalų ministrą Joną Aleksą — Stasys Putvininkis. Vyriausybė padarė ūkininkams daug nuolaidų: pakėlė iš ūkininkų perkamų gaminių kainas, sumažino ūkininkų perkamų prekių kainas, nustatė tirtiesnės javų kainas, pertvarkė skolų mokėjimą, panaikino kai kuriuos mokesčius. Tas viskas pagerino ūkininkų būvį ir valstybė grįžo į normalybę, kuri neilgai tęsėsi. Demokratija, deja, negrįžo. Vyriausybė, pabrėždama padidėjusį komunistų pavojų, dar labiau suvaržė bet kokią demokratine veiklą, 1936 m. uždarydama visas politines partijas, išskyrus tautininkų sąjungą.

Jau 1938 metais atsisakėme Vilniaus, 1939 m. pavasarį atidavėme vokiečiams Klaipėdą, 1939 m. rudenį įsileidome į kraštą sovietines igulas, o 1940 m. palaikydami ir nepriklausomybę.

Po tokių valstybinio masto sukrėtimų ne vienas greitai pamiršo ir šį, jau prieš 70 metų įvykusį sukilimą.

Tuo metu vyko ir pasaulio lietuvių kongresas

Gal būtų įdomu prisiminti, kad Suvalkijos sukilimo metu tuometinėje laikinojoje sostinėje Kaune vyko ir pirmasis pasaulio lietuvių kongresas, bandęs suvienyti visuose pasaulio kraštuose gyvenančius lietuvius. Tuomet buvo žmonių, kurie nenorėjo vykti į Lietuvą, nes „ten nėra tikros demokratijos, ten Smetona šaudo Suvalkijos ūkininkus“. Kongresą atidarant 1935.08.0, prezidentas A. Smetona taip kalbėjo: „kai kam rodos, kad mūsų krašte, jei turėtume geresnę valdymo formą, lengviau būtų įveikti visokie sunkumai, — ir taip toliau aiškino: — bet ar tik jie neklysta? Juk prieš kelerius metus prie tos patios valdymo formos mūsų krašte buvo daugiausia perteklius“, toliau ragindamas kongreso dalyvius ieškoti ekonominių sunkumų priežasčių ne valdžioje, o bendruose pasaulio reiškinuose.

Atsimenu, tuo laiku buvau dar tik gėltosnapis gimnazistas, net nei skautas, nei ateitininkas, bet tik paprastas vietinės parapijos klebono suorganizuotos jaunimo grupės narys „angelaitis“. Tuomet, gal kiek ir tautos vado prezidento Antano Smetonos indoktrinuotas ir Kauno „Aušros“ berniukų gimnazijos tautiška nusiteikusių mokytojų įtaigotas, galvojau, kad krašte turi būti tvarka, ir kad bet koks sukilimas prieš valdžią turi būti griežtai malšinamas. Tik daug vėliau pradėjau abejoti savo įsitikinimų teisingumu. Pradėjau suprasti autoritarinio režimo neigiamas ir geriau pažinti demokratinio valdymo formą. Žmogus gyvena ir mokaisi.

Jeigu prie žuvusių sukilėlių pridėti mirties bausmės nubaustuosius ir kelis policijos pareigūnus, tai tame sukilime gyvybę praradusiųjų skaičius siektų apie dvidešimt vyrų. Ačiū Dievui, kad per pirmuosius 15 šios antrosios nepriklausomybės metų tokių ar panašių apgailėtinų įvykių, bent iš sąvūnų rankų, nebuvo. Tiekimės, kad ir nebus.

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Atstovų rūmai rezoliuciją patvirtino

Šios savaitės pirmadienį pasiekė žinia, kad JAV Atstovų rūmai po kelių atidėliojimų patvirtino atstovo John Shimkus (R-IL) š.m. balandžio 29 d. įneštą rezoliuciją (H. Con. Res. 128), kuria Rusijos Federacija raginama pripažinti Baltijos valstybių okupaciją bei aneksiją, atsispręsti už tos okupacijos dešimtmečiais padarytą žalą.

Žinoma, atsispręsimas neišdildys mūsų tautos kankinių kraujo dėmių, neatpirks išlietų ašarų, išskentų kantių, bet visgi tai būtų gijimo pradžia; visgi Rusija turėtų pripažinti skriaudą, kurią Maskva savanoriškai perėmė su visu kitu Sovietų Sąjungos paveldu.

Kartu su atstovu J. Shimkus, rezoliuciją rėmė 30 kitų Kongreso narių, iš kurių 20 priklausė vadinamajam „Baltic Caucus“, šiuo metu jau turinčiam 70 narių. Taip pat įdomu, kad rezoliuciją rėmė ir respublikonai, ir demokratai. Didžiausia dalis (12 iš 30) rezoliucijos rėmėjų yra iš California valstijos, kas parodo, kad ten veikianti „Baltic American Freedom League“ dirba labai uoliai ir deda daug pastangų, šios valstijos atstovus raginant padėti Lietuvai. Illinois ir Michigan lietuviai sumedžiojo 3 rėmėjus; daug prie rezoliucijos pasikėmimo prisidėjo JBANC, ALTas (kartu su JBANC ir atskirai), JAV Lietuvių bendruomenė... Tad laimėjimas pasiektas visų bendromis pastangomis.

Verta priminti, kad JAV Senate ši rezoliucija buvo priimta (S. Con. Res. #35) š.m. gegužės 19 d. Senatui ji buvo pateikta senatoriaus Gordon Smith (R-OR) kartu su senatoriais Richard Durbin (D-IL) ir Diane Feinstein (D-CA).

Liepos mėnuo mums atneša kelias ypatingas suaktyvintas, susietas būtent su Lietuvos, Latvijos ir Estijos okupacija. Visų pirma, liepos 23 d. sukako lygiai 65 m. nuo JAV valstybės sekretoriaus pavaduotojo Sumner Welles perskaityto pareiškimo, kad JAV nepripažįsta Baltijos valstybių okupacijos, įvykdytos Sovietų Sąjungos. Antra: liepos 17–23 d. sukako 57 metai, kai

šiam krašte buvo pradėtos minėti Pavergtų tautų savaitės, įgyvendintos taip pat jungtinėmis visų, Sovietų Sąjungos okupuotų ar kitaip komunistinio režimo įtakoje esančių, valstybių gyventojų, gyvenančių Amerikoje. Šios savaitės būdavo paminimos gausiomis demonstracijomis, kalbomis ir proklamacijomis, dalyvaujant lietuviams, latviams, lenkams, ukrainiečiams ir kitiems. Tautiniais drabužiais pasipuošusi, plakatais nešina minia didžiųjų miestų, kur gyveno daugiau pavergtų tautų žmonių, centruose atkreipdavo JAV žiniasklaidos dėmesį. Tiesa, prieš pusimtį metų nemaža dalis Amerikos politikų ir žiniasklaidos tebegyveno prosovietinėmis nuotakomis ir tokios demonstracijos jiems nebuvo „prie širdies“, visgi, kaip tas liaudies patarlis „lašas po lašo“, jos dilyn raudoną sovietinį akmenį, kuris ilgainiui subyrėjo į smulkias smiltis.

Lietuviai mėgsta politikuoti. Per daugiau kaip 60 metų, gyvendami toli nuo savo gimtojo, geležine uždanga atskirto, krašto, daug karštų prakalbų politinėmis temomis yra pasakę, simpoziumų ir konferencijų suruošę, daug tuščių vidurių diskusijų vėjais paleidę, daug net tarpusavio susipriešinimų dėl skirtingų politinių įsitikinimų priveisę... O visgi per tą ilgą laikotarpį nepavyko į Vašingtoną pasiųsti savo tautiečių, nors Amerikoje gimę, užaugo ir jau pusamžį pasiekė daug mūsų vaikų bei vaikaičių. Įdomu kodėl?

Tik prisiminkime, kiek gero du lietuvių kilmės asmenys — senatorius Richard Durbin ir Atstovų rūmų narys John Shimkus, nepaisant, kad abu priklausė skirtingoms partijoms, Lietuvai yra padarę ir tebedaro. O jeigu tokių žmonių būtų daug daugiau...

Tai, rezoliucijos priimtos, Amerikos valdžia pasisakė šiuo klausimu, bet argi Maskva bent atkreips dėmesį? Vargiai. Vadinasi, dar neužiūšime į pastoges ar rusio tamsiausius kampus minties, kad mūsų darbas Lietuvos labai jau pasibaigė.

Vieno gyvenimo fragmentas

BRONIUS ŽALYS

Nr. 29

Birželio 23 d.

Kasdien vis nauji įsakymai. Vakar liepė visiems nupjaustyti nuo uniforminių erelių svastikas, šiandien gautas įsakymas juos visiškai nuardyti, net iš metalinių diržų sagčių išdaudyti. Taip pat draudžiama nešioti daugelį pasižymėjimo ženklų, išskyrus Geležinį ir Riterio kryžius. Į miestą vokiečiams neuiti griežtai draudžiama, nors lietuviams, jei sutinka — nieko nesako.

Visur ruošiamasi anglų komisijos sutikimui. Prie tokio „pasiruošimo“ vakar teko dirbti ir man oro uoste. Dirbome vienoje lėktuvų remonto halėje. Aviatoriai tvarkė įrankius. Mes nešiojome įvairiausias dėžes, nugrėbstėme didžiulę, aplink halę esančią, aikštę. Įvairius daiktus, tam kartui nereikalingi, bet kuriais dar būtų galima naudotis, metami į šiukšlių duobes ir užmaskuojami, kad nesimatytų. Iš pašalėje sumestų pirmosios pagalbos dėžių pasiėmėme kelis rastių jodo buteliukus, kuriuos išdalinau draugams — gal praveris ateity, nes tokie dalykai dabar labai sunkiai gaunami. Pvz., mūsų ambulatorijoje jodo visai nebeturime ir vartojamas kažkoks „erzacas“. Kitų medikamentų ir erzacų nebėra. Vatos ir bintų vietoje vartojamas popierius.

Šiandien per vakarinį patikrinimą globos karininkas pranešė, kad Lenkija gavusi suverenines teises ir pati nepriklausomai tvarkysis. Lenkų mašinos, ligi šiol dėvėjusios Raudonojo kryžiaus vėliavikas, nuo šiandien papuoštos lenkų valstybinėmis spalvomis — balta-raudona. Vakare saldi arbata su vynu; virėjas aplakstė visus barakus, įsakymas „laikyti uždarius snukius“, kad niekas nežinotų.

Birželio 24 d.

Maudžiausi Salto upėje. Maudytis visai nenorėjau, nes vanduo šaltas, kaip geležis — upė teka iš kalnų, nuo kurių sniegas dar ne nemanom nutirpti, bet susistumdžius su Eiduku, abu norom nenorom įriedėjom į upę. Vanduo pasiutusiu greičiu neša pasroviui, tik žiūrėk, kad neįtrauktų į upės vidurį — būtų vargas, broleli, jei patektum ant tolio — pasroviui — esanti aštri uolė. Be to, šaltas čia platus ir gilus.

Išlipę ant kranto, pasitiesiame antklodės ir

sugulame, kaip ir būrelis kitų, drauge atėjusių. Burtų keliu nusprendžiama kam eile pasakoti. Tema: merginos. Gedas Bateika pradeda. Jo pasakojime daug necenzūrinų žodžių. Iš viso mes pasiutusiai įpratome keiktis, o kai kurie ir blevyzgoti. Vis tik nepakenkė, kai moters vardas drabstomas purvu ir ji rodoma tik raudonoje šviesoje, nors aš jomis ir nusivylęs!

Birželio 25 d.

Turiu laisvą dieną, t.y. nebusiu siunčiamas į darbus. Iki pietų Klemė, Petras, Juozas ir aš, išsitemę kremu, sugulėm pakrūmėje pasikaitinti sauluteje ir paloši „karuselę“. Popiet neįėjome prie netoliese Rogan esančio ežeriuko pasimaudyti (Norvegijoje ir vidurvasaryje maudytis gali tik ežere, nes upių vanduo, kadangi jos eina iš kalnų, yra per šaltas; ir maudydamasis ežere, turi pasirinkti vietą, kur neįteka upelis ar kokia srovė iš kalnų, nes toje vietoje vanduo yra kelis kartus šaltesnis negu ten, kur srovė neįteka). Čia jau radome visą būrį mūsų iš I ir III kuopų, pabėgusių nuo darbų. Lietuviai neilgai trukus užtraukė dainele, tuo sutraukdami visą būrį norvegiukų; mergaitės, kurios netoliese maudėsi, vis tik ateiti neišdrįso...

Iš po sekmadienio nakties iš stovyklos pradingo (III kuopos) 3 vyrai: Šimkus, Stasiukėnas ir J. Mituzas. Niekas nežino ar jie išėjo į rusų stovyklą, ar patraukė Švedijos link. Eina gandai, kad ir daugiau išeis.

Globos karininkas susirūpinęs. Šiandien parašęs antrą raštą norvegams dėl mūsų padėties, motyvuodamas, kad mes, kaip svetimišaliai, tiek daug nuo vokiečių nukentėjome, dar ir dabar turime nešti tą jungą. Šiuo atžvilgiu ypač sunku su maistu, nes jo negaudami, vyrai daro kvailystę (suprask: begal!).

Vakare išviriau sriubos iš kažkada Tado „mudziatų“ konservuotų kruopų iš OT virtuvės, o, be to, ir pats buvau „sukombinavęs“, skusdamas bulves virtuvėje, 14 bulvių... sriuba buvo skani, nes buvome alkani — nuo vakar ryto neturėjau nė kšnelio duonos; ją gausime tik rytoj 16 val.

Bus daugiau.

Laiškai, nuomonės, komentarai

ATSUKIME VEIDĄ LIETUVA

Garsieji vardai pasilieka istorijoje dėl jų nuveiktų darbų. Kiek lietuvių tauta turi tokių garsenybių įvairiose srityse, turbūt nežino tik vienas Visagalis. Lietuva atiduoda daug savo garsenybių svetimiesiems...

Žinome, kad medžio šakos, nupjautos nuo kamieno, ilgai nui nudžiūsta, bet kol tas procesas įvyksta, pasaulis praturėja nuo tų šakų žydėjimo.

Viena asmenybė man paliko gilią idealizmo pavyzdį — tai dr. Leonas Kriaučiūnas. Jis vertėsi sėkminga savo profesija (buvo veterinarijos gydytojas). Kas tik jį pažinojo, visiems buvo dosnus ir paslaugus. Jis matė atsikuriantis Lietuvos vargus, todėl iš savo santaupų paskyrė

vieną mln. dolerių pastatyti veterinarijos kliniką smulkiems gyvūnams Kaune. Šia klinika — ir tuo pačiu mokslo institucija — naudojasi daug jaunų studentų, pasirinkusių studijuoti veterinarijos mokslų discipliną.

Neseniai mus pasiekė žinia, kad Ina Marčiulionytė, Lietuvos ambasadorė prie UNESCO, nuo kitų metų paskirta UNESCO pirmininke vadovauti visoms šios organizacijos ambasadoms visame pasaulyje. Tai yra didelis lietuvių įvertinimas. Šiose pareigose būdama, ji gali daug gero padaryti Lietuvai.

Lietuvių organizacijos turi nutarti, kaip mes galime Inai Marčiulionytei padėti vykdyti jos darbą Lietuvoje. Siūlyčiau

tuo reikalu suruošti diskusijas (simpoziumą?). Ką ar kada nors ateityje Lietuva turės kitą tokią progą... Ar paklius po UNESCO paramos sparnu Trakų pilis (2005) ir Pažaislis (2006)? Daug kas priklausys nuo mūsų pačių pastangų. Pvz., Pasaulio lietuvių bendruomenės valdyba turėtų paprašyti Lietuvos Seimą, kad nereikala būtų iš restauruojamų objektų mokesčių už jų kuklias pajamas (jeigu Lietuvoje koks muziejus turi kasą, turi mokėti ir pajamų mokesčius). Taip pat praversti įstatymą, kad aukos, paskirtos meno ar architektūros paminklui, būtų nurašomos nuo to asmens valstybinių mokesčių (Seimas turėtų turėti tokių meno ir architektūros paminklų sąrašą).

Taigi, daug kas priklausys nuo mūsų pačių, kaip mes padėsime I. Marčiulionytei atlikti pareigas ir UNESCO, ir savo tėvynei.

Algis Liepinaitis
Chicago, IL

DAR VIENA STOVYKLAVIETĖ

Acit Danutei Bindokienei už vedamąjį „Daugiau dėmesio vasaros stovykloms“. Daugeliui iš mūsų gražiausi jaunystės prisiminimai surišti su stovyklavimu.

Tik noriu priminti, kad yra dar viena žavi, LSS priklausanti stovyklavietė Amerikos vakaruose — tai Rambynas, aukštuose San Bernardino kalnuose, 3 valandų važiavimo atstumu nuo Los Angeles, CA. Stovyklavietė įsigyta ir išlaikoma „skautų“ — jų tėvėlių ir prietelių aukomis ir darbu. Nuo 1966 metų čia kas vasarą vyksta stovyklos Californijoje ir gretimų valstijų skautams ir skautėms.

Šių metų Ramiojo vandenyno rajono 10 dienų stovykla bus rugpjūčio 3–13 d. Rambynas laukia liepsnelių, giliukų, paukštyčių, vilkiukų, jaunų ir vyresnių skautų bei skautėlių, o taip pat ir akademikų!

Birutė Prasauskienė
Lomita, CA

REIKIA LAIKYTI KULTŪRINGUMO Taisyklių

Vienas įdomiausių skyrių laikraščiuose man yra skaitytojų laiškas. Jais domiuosi ir „Draugo“ puslapiuose. Ypač dirgina pasitaikęs nuomonių susikirtimas. Tačiau ir tokiais atvejais norisi, kad būtų laikomasi tam tikrų mandagumo — kultūringumo taisyklių.

Mano galva, šiuo atžvilgiu prasižengia Kęstučio Jeciaus liepos 13 d. „Drauge“ išspaus-

Mus jau baigia įpratinti iš Lietuvos spaudos „imigrantai“, nelegaliai išbrovę į mūsų gryną lietuvišką spaudą. Tie išžulę taršalai išstumia nuo senovės vartojamus kasdien tikrus lietuviškus žodžius, kaip lavoninė — morgas, paminklą — monumentas, atsakovą — respondentas, liudijimą/pažymėjimą — sertifikatą, smūgį/sukretimą — šokas ir šimtai kitų, virtusių dainele be galo.

Nudien staiga šviesą išvydo kita „mada“ — moterys pradėjo pasirašinėti vyriška pavardė — vyriškom galūnėm (ir tai lietuviškoje spaudoje!). Netikėtai, kaip iš menulio iškrito, pagal mūsų liaudies pasakymą: „Kai moka — taip šoka!“ viena moteris, po jos ir kita/trečia, pasirašanti vyriškai — Vilija Purteikis. Dar gerai, jog vardą ne inicialu paliko, taip ir manytum, kad tai vyras.

Kad mūsų gimtoji kalba yra vispusiškai, vaizdinga, lanksti, iškalbinga ir labai graži, netenka abejoti. Dėl lietuvių kalbos grožio tai nėra mūsų tautinis pasididžiavimas bei liaupsinimas, bet faktas — Europos

KAS DAROSI SU MŪSŲ KALBA?

kalbų žinovų viešai pripažinta, jog lietuvių kalba yra visų gražiausia. Iš pavardės galūnės — aite, —ytė suprantu, jog tai mergina, o —ienė, kad tai šeimos moteris. Nereikia, kaip amerikiečiams, dar dėti prie dūš Miss, Mrs. (o amerikiečių vyrų ir moterų pavardės vienos, be jokių skirtingų galūnių).

Kai prieš 53 m. pradėjau „Drauge“ redaguoti „Moterys gyvenimą“ (40 m.), visą dėmesį sukaupiau patraukti į bendradarbes čia gimusias lietuvis. Jos, pagal šio krašto paprotį, pasirašinėjo be moteriškų galūnių: Teodora Kuzas, Elzbieta Samas ir pan. Redakcijos staliuje atsirado ne vienas anoniminis laiškas: „Tai ką, turite bendradarbius „vištgaizdžius““. Ir pabėrė ne vieną sarkastišką repliką, bet ir rimtų minčių, mesdami gimtosios kalbos meilės, jos gerbimo bei tradicijos laikymosi link. Ir tos naujosios bendradarbės mielai sutiko virsti „tikromis lietuvaiteis“. Tad liko laimėta (su džiaugsmu) dviem frontais.

Ir kitos tautos, kaip rusai, latviai ir kt., turi moterų pavardes su moteriškomis galūnėmis. Ypač žavingas Latvijos prezidentės dr. Vaira Vike-Freiberga elgesys. Užimanti krašto vadovės postą, nuolat bendraudama su pasaulio vadovais, pristato save latviškai — Vaira Vike-Freiberga. Jos tėvas — Vikis, o jos mergautinė pavardė Vike, jos vyras — Freibergs, o jos ištekusios pavardė Freiberga. Ir Kanadoje, kaip išeivė, su pasi-

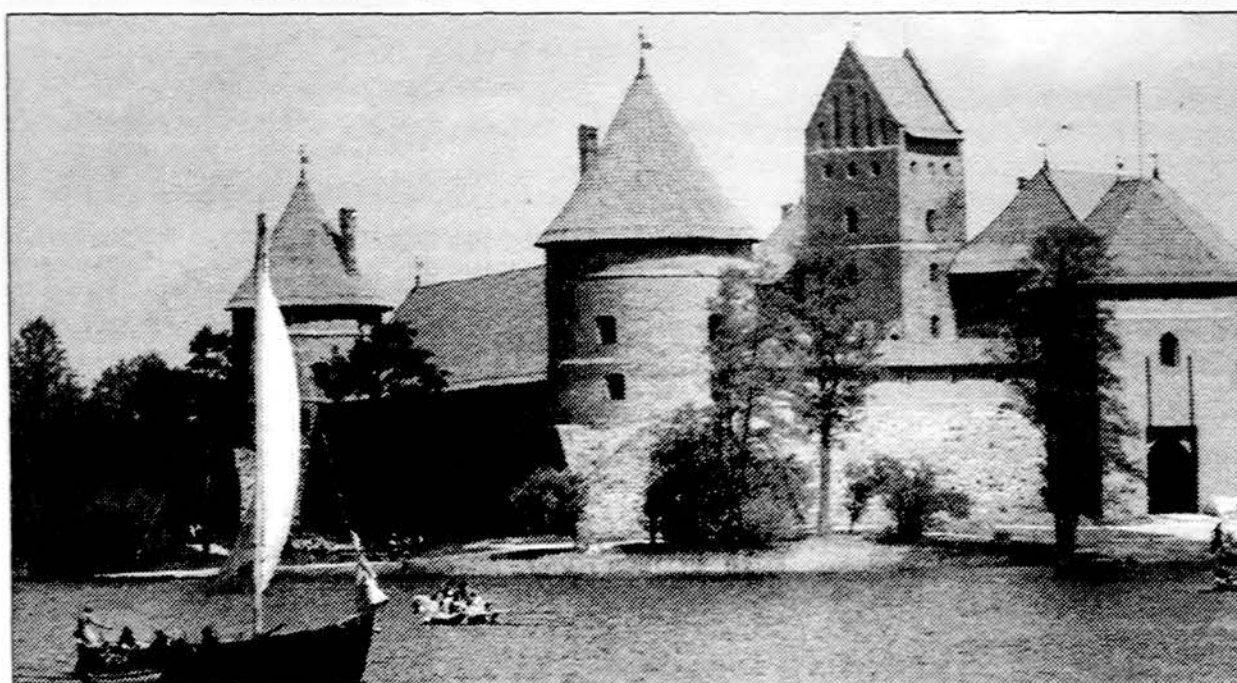
didžiavimu puošėsi latviškom pavardėm su moteriškom galūnėm. Ar tai ne pagyrimo verta moteris? Ji gerbia ir myli gimtąją kalbą, laikosi savo tautos tradicijų bei papročių — kultūringas patriotės pavyzdys visoms latvėms! Ir kitoms tautoms!

Jau gerokai anksčiau Lietuvoje Petronėlė Orintaite buvo iškelusi klausimą: esą, nemalonu žilagalvę moterį vadinti „panele“ ir pasiūlė visoms moterims pavardės baigti raide „e“ arba „a“ (nors pati savo patarimo nesilaikė). Mūsų poetės M. Saulaitytė ir E. Juodvalkytė pasirinko savo pavardes naujoviškai, bet vis dėlto moteriškai — Saulaitė, Juodvalkė.

Dabar JAV lietuvių dokumentuose pavardės rašo vyriškom galūnėm. Tai natūralu ir savaime suprantama. Ne kaip neįstengiau įkalbėti kolegą naujai atvykus iš Lietuvos, kad jo žmona dokumentuose rašytųsi Dalia Katkus, pagal jį, o ne Katkuvienė (o dvi dukrelės Katkutės). Nepajėgiau įtikinti, jog amerikiečiams skambės, kaip dvi visiškai skirtingos pavardės. Arba vėl — viena dėstanti JAV universitete prof. dr. rašėsi Otilija Pultramaitytė.

Atrodo, jog ir vėl mūsų liaudies šelmiška pasakyma: „Kas kaip išmano, taip save gano!“ Ką gi, per didelę laisvę visus išvaro iš krašto. Bent jau savoje lietuviškoje spaudoje prisilaikykime savų tradicijų bei papročių. Nepalikime nukirstom šakom!

Stasė E. Semėnienė
Baraboo, WI

Ar mūsų gražieji, istoriniai Trakai kada nors pateks po UNESCO apsaugos sparnu? Dekime pastangas, kad tai artimoje ateityje įvyktų.

Valdo Kopūsto (Elta) nuotr.

MŪSŲ VIRTUVĖ

Paruošia Julija K.

Savo virtuvėje gaminame įvairių įvairiausių patiekalų, ir vis mėginame kažką naują. Kai kepame lauke ant karštų anglių, dažnai pasitenkiname maltiniais ar dešrelėmis. Bet ir ant lauko viryklės galima pasigaminti labai įvairių bei skanių patiekalų. Ir visai nesunku, tik nereikia bijoti pabandyti.

Daug tautų (prisiminkime taip lietuvių pamėgtus šašlykus) lauke ant virbų (geležinių ar medinių iešmelių) kepa įvairius mėsos bei daržovių vėrinėlius. Tai skanu, įvairu ir greitai pagaminama. Čia vel priminsiu: kad mėsa būtų minkšta ir greitai iškeptų, būtina reikia ją kelias valandas (arba per naktį) marinuoti. Tai galbūt ilgiausias maisto lauke paruošimo procesas.

Marinatus galime patys pasigaminti — būtina, kad į jų sudėtį įeitų kokia nors rūgštis, pvz., citrinų, „lime“ sultys, rūgštus vynas, actas, pomidorų sultys ir pan. Tai padeda suminkštinti mėsos audinius. Kiti produktai, dedami į marinatą, yra tik prieskoniai, kuriuos galima keisti pagal savo skonį. Taip pat yra ir pagaminatų marinatų (marinades) įvairioms mėsoms — tereikia pasidaryti parduotuvėse. Jie tiek pat gerai veikia ir sumazina darbą, be to, nereikia savo spintelėse turėti tų įvairių prieskonių, ypač jei dažnai jų nevaratojame.

Čia pateiktuose receptuose duodami ir marinatų receptai, bet, kaip minėjau, galima varuoti ir pirkinius.

Skoningi avienos vėrinėliai

1/2 puod. aliejaus
1/2 puod. kapoto svogūno
1/2 susmulkintų petražolių

lapelių

1/4 puod. citrinų sulčių*
1 šaukštelis druskos
1 šaukštelis džiovinto baziliko (basil), smulkiai sutrinto
1 šaukštelis džiovintų ciobrelių (thyme), smulkiai sutrintų

1 Česnako skiltelė, sutrinta (galima vartoti ir daugiau česnako — prie avienos jis labai tinka)

1/2 šaukštelio maltų pipirų
2 sv. be kaulų liesos avienos, supjaustytos maždaug vieno colio dydžio kubeliais
išilgai supjaustytų svogūno skiltelių (pagal tai, kiek yra mėsos, ir kiek vėrinėlių darysite)

1 žaliasis pipiras, išėmus sėklas ir supjaustytas keturkampiais
1 raudonasis pipiras, išėmus sėklas ir supjaustytas keturkampiais

Sumaišyti visus prieskonius ir aliejų. Sudėti į mišinį avieną, sumaišyti, kad visa mėsa pasiūdintų marinatu, uždengti ir palaukti šaldytuve 6–8 val., retkarčiais pamaišant.

Avieną nuvarinti, pasiekiant marinatą. Supjaustyti svogūno skiltelėmis (išilgai) ir 2 min., sudėjus į verdantį vandenį, ant mažos liepsnos pavirti, kol suminkštės. Nuvarinti. Verti mėsą ant metalinių virbų, pakaitomis su svogūno

skiltelėmis, žalių ir raudonų pipirų keturkampiais. Kepti ant karštų anglių 10–12 min., apverčiant ir aplaistant likusiu marinatu.

*Visuose receptuose citrinų ir „lime“ sultis galima panaudoti iš buteliukų (concentrate), kuriuos visuomet dera turėti šaldytuve. Marinatams ir net limonadai šios sultys tikrai tinka ir nereikia rūpintis, ar turime šviežių citrinų, ar ne.

PATIEKALAI PRIE MĖSOS

Agurkienė

(Cucumber relish)
3 dideli pomidorai, sukropoti
1 vid. dydžio šviežias agurkas

1/4 puod. šviežių, sukropotų kalendros lapelių (coriander leaves)

3 šaukštai smulkiai sukropoto svogūno

1/4 šaukštelio smulkiai sukropotų konservuotų žaliųjų „chili“ pipirų

1 šaukštas citrinų sulčių
Nulupti agurką, išskobti sėklas ir smulkiai sukropoti. Sumaišyti pomidorus, agurką, prieskonius. Supilti citrinų sultis ir suberti druską. Viską gerai sumaišyti ir, prieš vartojant, atšaldyti.

Raudonųjų pipirų užkandis

6 saldieji raudonieji pipirai (sweet red peppers)
2 vid. dydžio svogūnai, supjaustyti į 4 dalis

3/4 puod. cukraus

3/4 puod. acto

1 šaukštelis druskos

Nupjauti pipirų kotus, išimti sėklas. Stambiai sumalti pipirus ir svogūnus, pasinaudojant „food processor“, arba sukropoti peiliu. Masę sukrėsti į puodą (su visomis sultimis), įmaišyti cukrų, actą ir druską. Užvirti, sumazinti liepsną ir virti neuždengus 20–25 min. Atvėsinti, po to atšaldyti šaldytuve, prieš vartojant.

Svogūnų riekutės su prieskoniais

3 šaukštai sviesto

1 šaukštas rudo cukraus

2 dideli svogūnai, supjaustyti maždaug 1/2 colio storio riekutėmis (skersai)

1/4 puod. smulkiai sukropoto saliero

2 šaukštai smulkiai sukropotų šviežių petražolių

2 šaukštai tarkuoto Parmesan sūrio

1/4 šaukštelio džiovintų, smulkiai sutrintų raudonėlio (oregon) lapelių

1/4 šaukštelio druskos

1/8 šaukštelio maltų pipirų

Keptuvėje ant vidutinio karštumo anglių išleisti sviestą, įmaišyti cukrų, druską, pipirus, sudėti svogūnų riekutes (viena eile), apibarstyti salierais ir kepti pamažu 10 min. Apversti svogūnus, pabarstyti petražolėmis, Parmesan sūriu ir raudonėliu. Kepti dar 10 min.

Užuot svogūnų — cukinijos

Šiuo pačiu būdu galima paruošti cukinijas (zucchini), supjaustant skersai maždaug 1 arba 1 ir 1/2 colio storumo riekutėmis (geriau tinka storos cukinijos). Kepti reikia mažiau, nes jos greičiau iškepa už svogūnus — maždaug 5–7 min. kiekvieną pusę.

dintas laiškas, pavadintas „Humoras, satyra“. Kai oponentas neminimas vardu, o apibūdinamas tik kaip „asmuo iš Huntington Valley, PA“, „buves“ „aukštas visuomenės veikėjas“, kuris „niekad neklysta“ ir t.t., darosi truputį koku. (Beje, minimo asmens visai nepažįstu.) Gal siulomiems „Spygliams ir dygliams“ galėtų skirtos taisyklės, bet skaitytojų laiškuose šitokių užgauliojimų mieliau neskaityčiau.

Raimundas Kiršteinis
Rochester, NY

SKELBIMAI

IŠNUOMOJO

Woodridge išnuomojami

1-2 mieg. naujai suremontuoti butai. 1 mieg. — \$670-\$710;

2 mieg. — \$770-\$810.
Tel. 630-910-0644, Jana.

PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis (verslė 49 metai)
Off. Mgr. Auksė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginia Smukaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

STASYS CONSTRUCTION

Stalio darbai, rūšių, vonių ir virtuvinių įrengimų; priestatai: keramikos plytelės, „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, plokštės ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą. S. Benetis, tel. 630-241-1912

IVAIRŪS

* Vidutinio amžiaus pora, turinti žalią kortą, vairuojanti automobilį, ieško darbo. Gali prižiūrėti senelius arba ligonius, tvarkyti aplinką. Gali gyventi kartu arba su grįžimu namo. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 312-203-2178

* Gyvenu Northfield, NJ ir norėčiau susirašinėti su lietuvių moterimi. Man 60 metų. Tel. 609-641-1797, Onute.

* Moteris, turinti dokumentus, vairuojanti, ieško darbo pagyvenusių žmonių arba vaikų priežiūroje. Tel. 815-609-3465.

* Mergina ieško darbo su gyvenimu prižiūrėti senelius ar vaikus. Pagaudina lietuvių, rusų šeimoje. Silpną anglų kalbą. Tel. 773-386-5152.

* Dovanoju kačiukus. Tel. 773-778-5568.

SKELBIMAI

SIŪLO DARBĄ

LIETUVIŲ FONDAS šiuo metu siūlo darbą raštinės darbuotojui/ai. Reikalavimai: žalia korta, aukštasis, aukštesnysis išsilavinimas (gali būti ir studentas) — e. mokėjimas dirbti kompiuterinėmis „Office“ programomis (Word, Excel ir kt.), labai geros lietuvių ir anglų kalbos žinios žodžiu ir raštu, organizuotumas, savarankiškumas, atsakingumas, pareigingumas ir komunikabilumas. Norintys dalyvauti atrankoje, prašome, siųskite CV tiesiogiai Lietuvių Fondui, 14911 127th St. Lemont, IL 60439. Pretendentų anketa užpildoma pakeičiant arba LF svetainėje, www.lithfund.org. Dėl atlyginimo bus susitarta pokalbio metu.

NEKILNOJAMASIS TURTAS

GREIT PARDUODA
First Landmark Realty
Bus. 773-590-0205
Res. 708-425-7160

RIMAS STANKUS

• Čikagoje ar priemiestiuose
• Greitas ir sąžiningas patarimas
• Nuosavybės įkainavimas veltui
• Tarpininkauju gaudant paskolą
• Pensininkams nuolaida

Pro Care
Live-in companion for sick 25 yrs old girl. 6 days/\$720 (cash). Requirements: good English, American DL, legal (travel to Mexico), age: 21-25. Tel. 847-391-4164.

Ieškome auklės 2 mergaitėms, 10 metų ir 7 metų, Washington DC apylinkėse. Galima gyventi kartu ar atskirai. Tel. 301-251-9586 arba 301-251-0059; gvar@arols.com

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

ATLANTIC Express Corp. 1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight	Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.
Auto Export	Krovinių gabenimas lektuvu į visas pasaulio šalis.
Air Freight	Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.
Small Packages	Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.
Trucking	Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

„DRAUGAS“ informuoja, „DRAUGAS“ formuoja; „DRAUGAS“ — išelvisios ir Lietuvos jungtis; „DRAUGAS“ — lietuviškos įvykų ir sargų! Prenumeruokime ir skaitykite „DRAUGA“! „DRAUGA“ atmintime savo testamentą.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

LONDONAS

Britanijos policija, ieškanti keturių liepos 21-osios sprogdintųjų Londone, surado vieno jų namuose medžiagos, kuri, matyt, buvo skirta sprogdinimo įtaisams gaminti. Policija padarė kratą 24-erių metų itariamojo Yasin Hassan Omar bute Londono šiaurėje ir ten rado daiktų, kurie galėjo būti naudojami bomboms gaminti. Prieš darydami konkrečius išvadas, tvarkos saugotojai nusprendė atlikti radinio ekspertizę.

AMSTERDAMAS

Kritikai islamą vertinusio olandų filmų kūrėjo Theo van Gogh žudiką, kurio nusikaltimas pakurstė rasinę ir religinę įtampą Nyderlanduose, teismas antradienį nuteisė kalėti iki gyvos galvos. Amsterdamo gimęs musulmonas Mohammed Bouyeri prisipažino 2004 m. lapkričio 2 d. nužudęs dviračiu į darbą važiuosį Th. van Gogh. Į filmų kūrėją buvo šauta, jis buvo bado mėsai, be to, žudikas jam peržėgė gerkle ir prie jo lavono peiliu prismeigė raštelį. Jis sakė, kad vadovavosi savo religiniais įsitikinimais, į teismo posėdžius atsinešdavo Koraną.

VARŠUVA

Antradienį prie parlamento pastato susirinkę tūkstančiai Lenkijos kalnakasybos protestavusių valdžios planus panaikinti jų teisę išeiti į pensiją turint 25 metų darbo stažą, nepriklausomai nuo jų amžiaus. Policijos duomenimis, protesto akcijoje dalyvavo beveik 8,000 šachtininkų. Protestuotojai, atkeliavę iš pramoninio pietvakarių Silezijos regiono, prie parlamento pastato pastatė karštą su užrašu „kalnakasybos, mires 65 metų“. Ateinančiomis dienomis parlamento turėtų būti paimti del pataisos, kurioje numatomas dabartinį kalnakasių pensijos teisių taikymas iki 2008 m. Tačiau vėliau kalnakasiams numatoma taikyti bendrą įėjimo į pensiją sulaukus 65 metų nuostatą.

MINSKAS

Baltarusijos prezidentas Aleksandr Lukašenka apkaltino Vakarų siekiant destabilizuoti padėtį šalyje. Kalbėdamas

Minske pasitarime vidaus ir užsienio politikos klausimais valstybės vadovas pareiškė įsitikinimą, kad aistrų kurstymo dėl Baltarusijos lenkų sąjungos priežastis yra Vakarų siekis „destabilizuoti padėtį Baltarusijoje net iki intervencijos“. „Nurodymu iš užjūrio Lenkija mėgina paskatinti Baltarusijos lenkus imtis neteisėtų veiksmų šalyje“, pareiškė A. Lukašenka, kalbėdamas apie, kaip jis pasakė, „dirbtinai Lenkijos išpučiamą skandalą dėl Lenkų sąjungos Baltarusijoje“. Pasak jo, gretimose šalyse Lenkijoje ir Lietuvoje aktyvėja užsienio žvalgybos tarnybos, imamosi veiksmų, kurių negalima vertinti kaip draugiškų Baltarusijai.

JAV

WASHINGTON, DC

Iš Los Angeles į Londoną skridęs aviacijos kompanijos „United Airlines“ lėktuvas buvo priverstas pakeisti maršrutą ir nutūpti Bostone, kai laivo įgula pranešė apie įtartina trijų keleivių elgesį. Vietos FTB pareigūnai Bostone apklausė tris keleivius ir jie buvo paleisti.

Baltieji rūmai pirmadienį leido suprasti, kad JAV prezidentas George W. Bush gali ignoruoti Senatą ir JAV ambasadoriumi Jungtinėse Tautose (JT) paskirti savo sūlytą, tačiau labai kritikuotą John Bolton, dėl kurio kandidatūros Senatas tikriausiai nebusuos. Kongreso narių patarėjai pranešė, jog apie paskyrimą gali būti paskelbta jau penktadienio vakarą, iš karto po to, kai Senatas paskelbės visam rugpjūčiui išėjimo atostogauti. Jei J. Bolton būtų paskirtas tokiu metu, kai Senatas nedirba, jis galėtų tapti ambasadoriumi JT, tačiau šias pareigas eitų tik iki 2007 m. sausio.

RUSIJA

MASKVA

Europos Sąjungos (ES) plėtra ir tai, kad bloko konstitucijos nepatvirtino Prancūzija ir Nyderlandai, komplikavo bendrijos ir Rusijos santykius, interviu vienam rusų laikraščiai sakė neseniai paskirtas Rusijos

ambasadorius ES Vladimir Čizov. „Vylėmės, kad palanki, šviečiamoji senųjų Europos tradicijų įtaka naujas nares teigiamai paveiks. Taip kol kas neat-sitiko, bet mes vis dar viliamės“, sakė V. Čizov, atkreipdamas dėmesį į Latvijoje ir Estijoje gyvenančių rusų statusą ir į anksčiau šiais metais žlugusį susitarimą su Estija dėl valstybinių sienų. V. Čizov Rusijos prezidentas Vladimir Putin paskyrė pirmadienį. Šis postas buvo neužimtas nuo praėjusių metų kovo, kai tuometinis ambasadorius Michail Fradkov buvo paskirtas Rusijos premjeru.

ARTIMIEJI RYTAI

DUBAI

„Al Qaeda“ grupuotė Irake internetu išplatino pareiškimą, kuriame grasi nažužysianti du Alžyro diplomatus, pagrobtus Baghdad praėjusią savaitę. Pareiškimo autentiškumo patvirtinti neįmanoma. „Toks yra visų kitatikių vyriausybės ambasadorių ir pasiuntinių likimas“, sakoma pareiškime, kuriame nurodyta liepos 25 d. data. Pareiškime daugiau informacijos apie praėjusių ketvirtadienį pagrobtus Alžyro diplomatinės misijos vadovą Ali Belaroussi ir pasiuntinį bei atšak Azzedine Belkadi nepateikiama.

AZIJA

BEIJING

Po 13 mėnesių aklaivietės antradienį buvo atnaujintos derybos, kuriose mėginama Šiaurės Korėją įtikinti atsistokti savo branduolinių ginklų programos. Ši kartą savo toną sušvelnino tiek Šiaurės Korėja, tiek JAV. JAV pareiškė pripažinti Šiaurės Korėją, kaip suverenią valstybę, ir neketinančios jos pulsi, o komunistinis režimas paskelbė norintis bendradarbiauti, siekiant, kad visame pusiasalyje neliktų branduolinių ginklų. Tačiau JAV pareiškime nieko neužsiminė apie santykių normalizavimą. Tai yra kitas esminis Šiaurės Korėjos reikalavimas prieš derybas dėl galimų būdų likviduoti jos branduolinių ginklų programą. Kol kas režimo vadovai šiuo klausimu nuomonės neišsakė.

PETRO JAKŠTO ATMINIMUI

Srauni gyvenimo tėkmė nuplukdė 2004-uosius – Kalbos ir knygos metus. Užvertėme dar vieną istorijos puslapį, primar-gintą gražiomis šventėmis, įsimintinomis datomis, įžymių žmonių jubiliejais. Pastaraisiais metais pasirodė nemažai naujų knygų apie Rokiškio krašto šviesuolius, vyko jų pristatymai, susitikimai su rašytojais, leidėjais, politikais.

Dar 2003-iejį simboliškai buvo paskelbti Petro Jakšto – švietėjo, bibliofilo, knygų mylėtojo, spaudos darbuotojo, nepriklausomos Lietuvos karininko, majoro – metais. 2004-aisiais šią tradiciją tęsėme toliau, minėjome šios iškiliios asmenybės 105-ąsias gimimo metines.

Petras Jakštas gimė 1899 m. spalio 24 d. Rokiškio krašte. Stramilių kaime prabėgo jo vaikystė, pirmieji mokslo metai. Čia palaidoti jo tėvai, artimieji. Vilniaus universiteto Komunikacijos fakulteto dekanui, profesorui Domui Kaunui likimas lėmė ne vienerius metus bendrauti su Petru Jakštu, pažinti jo šeimą. Apie šį, Amžinybės pasitraukusį žemės keleivį, profesorius parengė ir išleido monografiją, „Knygos kultūros karininkas“ (V., 2004 m.). Knygos anotacijoje rašoma: „Petras Jakštas (1899–1988) buvo nepriklausomos Lietuvos kariuomenės karininkas, švietėjas, jaunuomenės pilietiškumo ugdytojas ir bibliofilas. Prasidėjęs sovietinei okupacijai išėjo į at-sargą, nuo 1943 iki 1955 m. gyveno nelegaliai Latvijoje. Sovietmečiu jo kūrybinė ir kultūrinė veikla buvo suvaržyta, dirbo ukinėje įmonėje. Petras Jakštas buvo XXVII knygos mėgėjų draugijos narys, poka-nių bibliofilijos tradicijas puoselėjo kurdamas turtingą asmeninę biblioteką“. Pasak prof. Domo Kauno, „Gyvenimas – ne atostogos, jam patogios vietos, laiko ir trukmės nesirenkame“.

P. Jakštas nugalėjo kone visą XX amžių. Pradėjęs nuo namų mokyklos, vėliau mokėsi Rokiškyje, Sankt Peterburge ir Klaipėdos gimnazijose. Norėdamas įsigyti aukštesnį išsilavinimą, 1920 m. įstojo į Lietuvos Karo mokyklą. Ją baigęs, buvo paskirtas į 7 pėstininkų pulką, suteikiant jam pėstininkų leitenanto laipsnį. Atsirado galimybė toliau mokytis. P. Jakštas neapsiribojo žiniomis, įgytomis Karo mokykloje. Atlikdamas karinę tarnybą Klaipėdoje, baigė suaugusiųjų gimnazijos kursų. 1926 m. liepos 10 d. Klaipėdos lietuvių gimnazijos išduotas atestatas suteikė teisę stoti į aukštąsias mokyklas. Ją pasinaudoti atsirado proga, kai po pusmečio P. Jakštas buvo paskirtas tarnybai Kariuomenės vyriausiajam štabe. Perkeltas į Kauną, 1927–1932 m. jis studijavo Kauno Vytauto Didžiojo universiteto Humanitarinių mokslų fakultete. Universitete įgytas žinias pritaikė praktikoje. Kaip pats P. Jakštas atsiminimuose rašė: „1928 m. pradėjau dirbti Kariuomenės štabo spaudos ir

švietimo skyriuje ir ten dirbau iki 1940 m. rudens. Šis skyrius leisdavo karinę literatūrą: karinio turinio knygas, statutus, žurnalus – „Mūsų žinyną“, „Karo archyvą“, „Kardą“ ir savaitraštį „Karys“. 1941 m. P. Jakštas paleistas į atsargą majoro laipsniu. Keletą metų nelegaliai gyveno Latvijoje, nuo 1955 m. iki pat mirties – Šilutėje ir čia po išlankiomis pušaitėmis 1988 m. lapkričio 14 d. atgule amžinam poilsiui.

Šio mūsų kraštiečio tuometiniai nuopelnai Lietuvai buvo įvertinti. Jis buvo apdovanotas Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Gedimino IV laipsnio ordinu, Lietuvos Nepriklausomybės 10 metų sukaustuvių jubiliejiniu medaliu, Krašto apsaugos ministras išreiškė padėką už pavyzdingą karių kapų sutvarkymą. P. Jakšto tarnybos lape, surašytame 1941 m., gausu įrašų apie jo komandiruotes po Lietuvą ir Latviją, kurių metu P. Jakštas aktyviai ir nuosirdžiai rūpinosi karių kapais, o jam talkino tų vietovių gyventojai, ypač vaikai. P. Jakštas tiesiogiai dalyvavo kuriant žuvusių lietuvių karių memorialą Červonkoje (Latvija) ir Nežinomo kareivio kapą Kaune.

Jis buvo geras vaikų draugas, moko bendrauti su mažaisiais būčiais, juos lydojo ekskursijose, uždegdamas meile savo kraštui ir jo istorijai, visus prietelius ir prietelėmis vadino.

Petras Jakštas bendradarbiavo periodiniuose leidiniuose: „Žvaigždutė“, „Ateities spinduliai“, „Rytas“, „Karys“, „Kardas“ ir kt. Sudarė bibliografinę rodyklę Lietuvos karinė spauda. 1918–1939 m.). Po Antrojo pasaulinio karo parašė apie 20 reikšmingesnių kraštotyros ir knygotyros darbų, iš kurių tik dalis buvo publikuota: tai knyga „Senoji Šilutė“ (1994 m.), straipsniai „Knygotyroje“ ir kt.

Pirmąjį straipsnį apie Petrą Jakštą dar 1931 metais parašė mokytojas Justinas Strimaitis. Autorius P. Jakštą apibūdino kaip vieną simpatiškesnių laikinosios sostinės Kauno asmenybų. Jis ypač buvo vertinamas dėl švietėjiškos veiklos. Nuo vaikystės P. Jakštas rinko knygas. Prieš sovietų okupaciją, jo asmeninėje bibliotekoje buvo apie 7,000 knygų. Didėsniąją dalį 1945 m. sudugino sovietų kareiviai. Po karo vėl tęsė bibliotekos kaupimą ir surinko per 6,500 knygų. Mirus P. Jakštu, jo vertingiausia dalis perduota Vilniaus universiteto bibliotekai.

Nepriklausomos Lietuvos karininkas, vos ne vos išvengęs pokario represijų, bet patyręs įtempto gyvenimo dalį ir kartą pažemintos asmenybės duoną, nepalūžęs, visas jėgas atidavė darbui, kurįbai – kraštotyrai ir knygos pomėgiui. „Jau savo kūdikystėje, dar nesuprasdamas knygos reikšmės ir vertės, aš ją nesąmoningai pamėgau. Nemokėdamas skaityti, bet kurią knygą mielai imdavau į rankas, ją glostydavau ir nešiodavau. Atsimenu, kai kartą pas tėvus tarnavęs

Vilniaus universiteto komunikacijos fakulteto dekanas prof. Domas Kaunas kalba apie P. Jakštą.

DRAUGAS, 2005 m. liepos 27 d., trečiadienis

Visiems nelaimės paliestiems artimiesiems, netikėtai ir ankstyvame amžiuje

A + A JURGIUI BRADŪNUI

mirus, reiškiamo užuojautą.

Volterta

PADĖKA A + A KAZIMIERAS SKAISGIRYS

Mirė 2005 m. kovo 29 d. Palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse baldžio 2 d.

Dėkojame visiems, dalyvavusiems koplyčioje, už maldas ir gausias jūsų aukas – jūsų intencija. Klebonui A. Markui ir kun. R. Adomavičiui aplankiusiems a.a. Kazimierą koplyčioje, už atsisveikinimo kalbas, kas pravedė ir kalbėjo V. Momkus, F. Strolia, kun. R. Adomavičius, R. Sokas ir V. Radzius. Ačiū Lietuvių Operos rui už giedojimą koplyčioje ir geles, Šv. M. Marijos Giedančių chorui už geles ir giedojimą bažnyčioje, vargonininkai J. Grabliauskienė, Dariui ir Mariui, kaiciams už giedojimą bažnyčioje, kunigams J. Kučiui, klebonui A. Markui, R. Adomavičiui, V. Mikolajui A. Zakarauskui ir diakonui V. Paškauskui, aukojusiems šv. Mišias už a.a. Kazimierą vėl. Ačiū karsto nešėjams, Lietuvių Operos choristams. Kunigams J. Kuzinskui, Mikolajui už maldas kapinėse. Ačiū Petkus Lemont dojimo namų direktoriams už malonų patarnavimą.

Liko nuliūdę giminaitė Vita Smithy su šeima Čikagoje, daug draugų ir pažįstamų bei daug gėlių Lietuvoje.

bernas sakė: „Šis vaikas nebus žemdirbys“. Iš tikrųjų buvo ir žemdirbys, ir įvairius darbus dirbau, ir įvairias pareigas ėjau, bet per visą gyvenimą mane lydi knyga, mano geriausia ir ištikimiausia palydovė ir draugė“ – šie P. Jakšto žodžiai tapo viso jo gyvenimo leitmotyvu.

Kalbant apie rankraštų publikavimą, jų išsaugojimą, anot prof. Domo Kauno, „rankraštis vis dėlto būtina skelbti. Viešumas leidžia juos įvertinti ir atriboti nuo iliuzijų. Kita vertus, taip atskleidžiamas viso kūrybinio įdirbio gylis ir plotis“. 2003 m. prof. D. Kaunas parengė ir išleido P. Jakšto rankraštų knygą „Knygos“. Skelbiamas rankraštis „Knygos“ galėtų pelnyti skaitytojo palankumą dėl dviejų svarbių priežasčių: jis leidžia žvilgtelti į autoriaus dvasinį pasaulį ir pažinti jo kūrybos įvairovę. „Knygos“ yra pirmasis tokio turinio ir paskirties knygos kultūros veikalas Lietuvoje“ – rašoma leidinio įžanginiame straipsnyje „Knygos ir jų autorius“. Rankraštis Knygos yra P. Jakšto paties svarbiausio viso gyvenimo kurinio – asmeninės bibliotekos – istorija. Tai knyga apie knygas.

2004 m. Rokiškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos direktorės Alicijos Matiuikienės pastangomis dienos sviesą išvydo kiti du rankraščiai: „Stramiliai“ ir „Mokyklos“, išleisti vienoje knygoje – Petras Jakštas „Atsiminimų tėkmėje: Stramiliai, Rokiškis, Sankt Peterburgas“ (V., 2004 m.), kurios „Pratarmėje“ Alicija Matiuikienė rašo: „Šie rokiškėno veikalai neabejotinai turi svarbią ir išliekamąją vertę. Jie suteikia žinių apie Aukštaitijos gyvenimą XIX a. pabaigoje ir XX a. pirmoje pusėje“. Atsiminimai rašyti už uždarytų durų ir prie užtrauktų užuolaidų – autentiški XX a. istoriniai Lietuvos ir Rusijos įvykių bei gyvenimo kasdienybės liudijimai.

Pasitinkant šio tiek daug Lietuvai nusipelnusio žmogaus 105-ąsias gimimo metines, 2004 m. gegužės 8 d. 14 Vilniaus universiteto studentų ir 15 generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos kariuonų, vadovaujami Vilniaus universiteto

Komunikacijos fakulteto kano prof. Domas Kaunas, tano Arūno Alondos, atvykę į Rokiškį. Čia jie susipažino su Rokiškio krašto istorija, bet ir tvarkė P. Jakšto pabrėžto su dabartinėmis sodybos šeiminkais, metu jaunimas, padėjęs niūnijos bei Viešosios bibliotekos darbuotojams, su P. Jakšto sodybos teritorijoje esanti pilkapi su senoriais, pinaitėmis, ant gyvenimo mosenos pritvirtino Karo akademijos rūpesčių gamintą atminimo lentą, moji tautodailininko J. Juozonio iškalta atminimo lenta perduota saugoti Rokiškio krašto muziejui).

2004 m. spalio 28 d. Rokiškio viešosioje bibliotekoje vyko konferencija, skirta P. Jakšto jubiliejui. Joje pasisakė prof. Domas Kaunas, beje, daugiausia priklauso Petro Jakšto kūrybos palikimo išsaugojimo, jo tatos monografiją „Knygos ir jų autorius“. P. Jakštą mintimis dalijosi pulkininkas leitenantas nerolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos Mokslo viršininkas Gintautas Gailis, Šilutės Frydriko raicio viešosios bibliotekos rektore Dalia Užpelkienė. Apie P. Jakšto atminimą žinimą Rokiškio krašto viešosios bibliotekos direktorė Alicija Matiuikienė. Ji parengė mūsų organizuotus renginius, skirtus žymiam krašto asmeniui, knygų pristatymams, koncertams, džiuginti, kad šio, Lietuvai nusipelnusio žmogaus atminimas neužmarštin, kad pastarųjų metų renginiai Rokiškyje netaps viena-dieniu užmoju, o bus toliau tęsiami.

Salvinija Kalpokaitė
Rokiškio rajono viešosios bibliotekos vyresnė bibliotekininkė

K. Prunskienės siuntinys pateko į žiniasklaidos rankas

Atkelta iš 1 psl.

„apdovanojimų“ reklama spaudoje“, sakoma pranešime.

URM atstovai taip pat išreiškė apgailestavimą, kad neišsiaiškintus visų aplinkybių, šią istoriją komentuoja ir kai kurie politikai. „URM neturi dėl ko aiškintis, nes jokie asmeniniai daiktai niekada nebuvo vežami diplomatinio pašto“, pabrėžia ministerijos pareigūnai.

Žemės ūkio ministrė antradienį žiniasklaidoje teigė, jog jai diplomatinio pašto atėjusio siuntinio turinys be jos sutikimo buvo pademonstruotas žiniasklaidai bei apkaltino URM pažeidus diplomatinio pašto funkcionavimo taisykles. Ministrė tvirtina, jog gavimo dieną siuntinio neperžiūrėjo, o apie jo turinį teigia pirma išgirdusi iš žurnalistų, o vakare siuntinyje buvusius daiktus iš-

vydo televizijos žinių laidoje. „Nežinia, kas atidarė tą dėžutę, parodė joje buvusius daiktus ir net man skirtą laišką išplatino žiniasklaidai anksčiau, nei man. Ir tai vadinasi diplomatinis paštas? Ar kas galėjo įjarti, kad URM priimta siunta galėjo būti pirma atiduota ne savininkui, o pašaliniam asmeniui? Blogiausia, kad tai daro ne bet kas, o valstybės institucija – URM, kuri atsakinga už korektišką savo funkcijų vykdymą“ dienraščiai „Respublika“ sakė K. Prunskienė.

Sankt Peterburge įsikūrusių Tarptautinių asmenybės rūmų siuntinyje buvo ministrės šeimai skirti ordinarai. Neseniai ši organizacija K. Prunskienei ir jos šeimos nariams suteikė kunigaikščių titulus.

Žemės ūkio ministrei skirtos siuntinio klijonėmis susidomėjo

ir parlamentinis Užsienio reikalų komitetas (URK).

Kaip patvirtino komiteto vadovas Justinas Karosas, nors URM ir paneigė kaltinimus „nutekėjus“ diplomatinio pašto siunta, komitetas „šią istoriją išsiaiškins iki galo“.

Komiteto posėdis, į kurį URM atstovai kviečiami paaiškinti, kokias kelias K. Prunskienei adresuotas siuntinys pateko į ministeriją, bus šaukiamas rugpjūčio pabaigoje. Tuo tarpu Liberalai demokratiškai išplatino pranešimą spaudai, kuriame teigia esą pasipiktinę URM darbu.

„Akivaizdu, kad visuomenėje, kur taip įžūliai elgiamasi net su aukštųjų pareigūnų korespondencija, eiliniam piliečiui nebelieka jokių vilčių, kad bus ginamos jo teisės“, sakė partijos pirmininkas Rolandas Paksas.

Planuojamos lengvatos rūkalų gamintojams – nusižengimas...

Atkelta iš 1 psl.

tyrimais įrodyta, jog tabako vartojimas ir priverstinis kvėpavimas tabako dūmais sukelia mirtį, ligas, nors nuo rūkymo bei kitų tabako gaminių vartojimo pradžios iki jo sukeltų ligų pradžios praeina tam tikras laikas“.

Kaip pažymėjo teisininkas, Lietuva patvirtino Tabako kontrolės pagrindų konvenciją, to-

dėl ji privaloma ir Seimui, ir bendrovei „Philip Morris Lietuva“. Konvencijoje, jo žodžiais, nurodoma, jog valstybės turi įgyvendinti reikiamas įstatymines, vykdomąsias, administracines bei kitokias priemones, užkertančias kelią arba mažinančias tabako vartojimą, priklausomybę nuo nikotino ir priverstinį kvėpavimą tabako dūmais.

„Jungtinių Tautų Tarptautinis ekonominis, socialinių ir kultūrinių teisių paktas bei Tabako kontrolės pagrindų konvencija nustato, kad kiekvienas žmogus turi teisę turėti kuo geriausią fizinę ir psichinę sveikatą. Jei Seimas lengvatomis skatins rūkalų gamintojus, jis grubiai nusižengs tiek nacionalinei, tiek tarptautinei teisei“, teigė K. Čilinskas.

DAR VIENA KNYGA APIE JUOŽĄ MASILIONĮ

MAS. LIEPOS 22 D.
prašyme apie VII
metuvių žaidynes JAV
nuo 13 iki 15 m. am-
žiaus vietą 50 metrų
peteliške, o taip pat
už laisvame plaukime
Vilija Pakštaitė, ne-
p buvo parašyta.

vietoje. Bus daug vietos pasistatyti ten pat automobilius. Visus nuoširdžiai kviečiame ateiti, atvažiuoti, atskristi. Lauksime!

AKADEMIKŲ SKAUTŲ (JAV IR
 Kanados) visuotinis suvažiavimas įvyks šių metų rugpjūtį 12-14 dienomis New Glarus, Wisconsin, šveicariškame miestelyje. Dalyvauti kviečiami visi lygiateisiai ASS nariai ir kandidatai, susimokėję 2005 metų nario mokeskį bei jų šeimų nariai ir svečiai, kurie domisi akademikų veikla. Visi maloniai kviečiami ir nuoširdžiai laukiami. Registracijos formas, kartu su

14 D., SEKMADIENI,
Beverly Shores, IN,
Parke įvyks lietuvių
užinė. Jei norėtumete
vairių daiktų loteri-
oriimsime gegužinės

liepos 30 d. Registracijos formas
ir mokesčio čekius prašome
siųsti adresu: fil. Vytenis Kirve-
laitis, I Custer, Lemont, IL
60439. Daugiau informacijos te-
lefonu: 630-853-5650, Vytenis.

21 D., SEKMADIENI, įvyks „Draugo“ metinė vasaros
vėjų marijonų sodelyje, Čikagoje. Maloniai prašome
visus vaikus atnešti į „Draugo“
patalpą. Administracijos adresas ir darbo laikas: 4545
N. Dearborn Street, Chicago, IL, nuo 8:30 v.r. iki 4:30 v.p.p. Tel.
773-585-9500.

2004. gadā metu
„Draugo”
gegužināja.

Jono Kupria
nuotr.

SKELBIMAI

tas
Gibaitis
r
nė bylos
S. Nedzie Avenue
Chicago, IL 60629
F. 773-736-8700
E. 708-237-0788
24 hr. 888-776-6742
d. nuo 8 v.r. iki 5 v.v.
d. 8 v.r. iki 1 v.p.p.

Advokatas
US R. DIRMANTAS
mo ir Kriminalinių Teisių
istas. Raštinės Čikagoje ir
Woodridge.
77-Gynejas arba
77-96-3527

Advokatas
Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

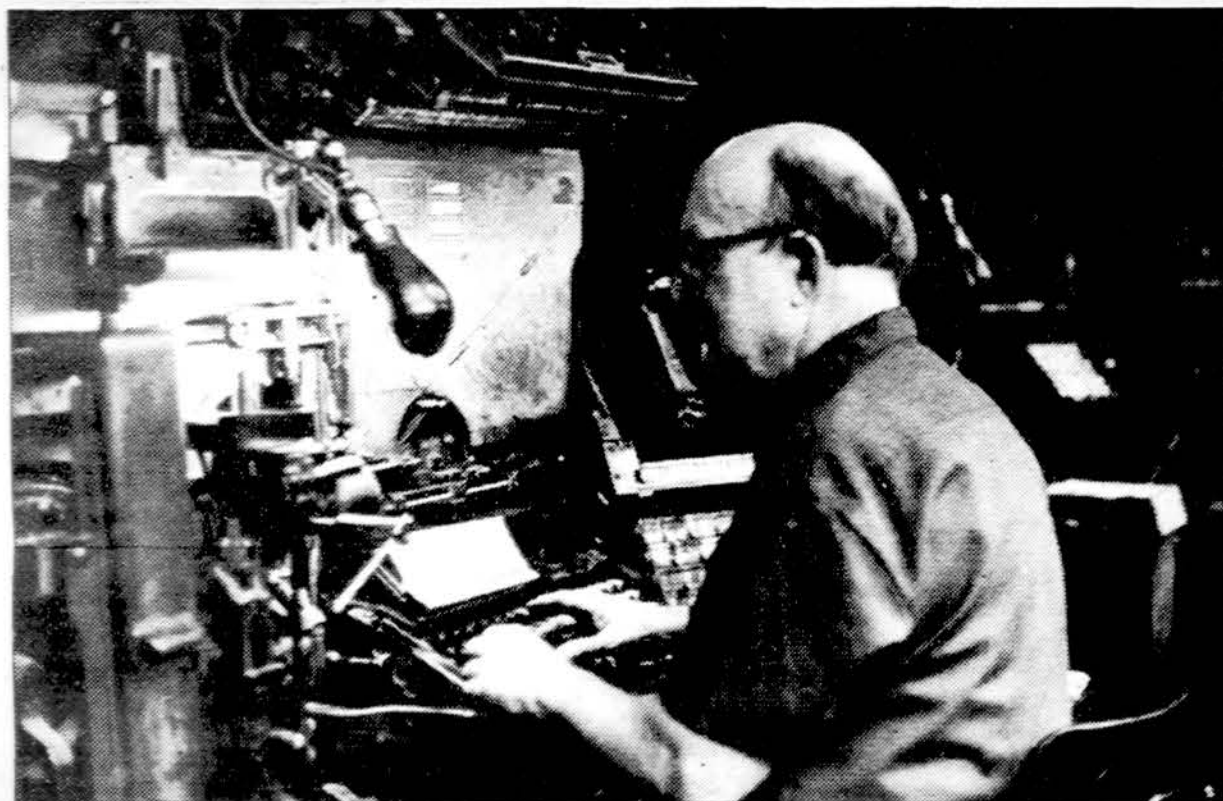
Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S.Pulaski Rd., Chicago, IL
60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

**IMIGRACINĖS TEISĖS
ADVOKATAS
AURELIUS BUTVILAS**
Tel. 312-580-1217
135 S LaSalle #2300 Chicago, IL 60603
Galimos konsultacijos šeštadieniais

GINIAI ČIKAGOJE

Šī savaitgaļi, liepos 30-31 dienomis, nuo 12 v.p.p. iki 11 v.v., Damen gatveje, tarp Milwaukee ir Schiller, Čikagoje, vyks vasaros festivalis „Wicker Park Summer Fest”. Muzikāniskie koncerti ir paredzēti visiem mūzikā interesējošajiem, kuriem ir iespēja izbaudīt vasaras svaigumu un dzīvīgu atmosfēru. Muzikāniskie koncerti ir paredzēti visiem mūzikā interesējošajiem, kuriem ir iespēja izbaudīt vasaras svaigumu un dzīvīgu atmosfēru.

30-31 dienomis taip pat vyks „Taste of Lincoln“ dienos renginys prasidės 12 v.p.p. ir tęsis iki 10 v.v. N. Lincoln Avenue, tarp Fullerton ir Wrightwood. Jau kelias švenčiamia Lincoln Avenue šventė, kuriai vieta ne atsitiktinai, mat čia yra įsikūrę seniausi Čikagos Festivalio metu skambės įvairių stilių gyva muzika, renginių vaikams.

Juozas Masilionis septintame dešimtmetyje dirbo „Draugo“ dienraštyje.

„DRAUGO“ KNYGYNĖLYJE

Birutė Vilkutaitytė-Gedvilienė
„Tikrasis Keturakis ir jo raštai“

Šią knygą 1979 metais išleido Keturakio dukros ir sūnus. Kodėl ši knyga atsirado? Paprastaiariant ji atsirado gelbėti okupuotoje Lietuvoje baigiamą „nukryžiuoti“ tikrąjį komedijos „Amerikos partiję“ autorių - Keturakį - Juozą Vilkutaitį. Matydami, kad tikrasis „Amerikos partiję“ autorius bus visai „palaidotas“ ir „naujojoje“ istorijoje paliktas tik kaip jaunesnysis inž. Antano Vilkutaičio brolis, bandęs pasisavinti svetimą veiklą, leidejai skaitytojui pateikė visą istoriją, suklaidinusią spaudos ir literatūros darbuotojus.

Knygos kaina 10 dol., pridedant 9 proc. užsisakantiems IL valstijoje. Persiuntimo kaina — 3.95 dol.

David Fainhauz
„Lithuanians in the
USA. Aspects of
Ethnic Identity“

Tai knyga anglų kalba, kurioje rašoma apie lietuvių tautos migraciją, pirmuosius lietuvius, atvykusius į JAV, Pennsylvania, jų kurimąsi, gyvenimą ir veiklą.

Knygos kaina 15 dol., pridėdant 15 proc. užsisakantiems Illinois valstijoje. „Draugo“ knygyneio adresas: 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629. Telefonas pasiteiravimui 773-585-9500.

Parengia V.S.

DAVID FAINHAUZ

LITHUANIANS IN THE USA

Pranutė ir Juozas Masilioniai

Nuotr. V. Jasinevičiaus

Masilionio idealas). Deja... Paskutinius gyvenimo metus atidavęs lituanistinio švietimo Šiaurės Amerikoje istorijai redaguoti, pritrūko laiko savo raštams išleisti. Staigi mirtis neleido J. Masilioniui įvykdyti šio sumanymo.

Ši knyga sudaryta iš trijų dalių. Pirmoji dalis - biografinė. Čia supažindinama su J. Masilionio gyvenimu, pateikiamas jo veiklos įvertinimas. Didelis dėmesys skiriamas jo pedagoginiam darbui. Antroje knygos dalyje, kuri vadinas „Rinkiniai straipsniai“, rasime

paties J. Masilionio straipsnių, taip pat kolegų, mokinių atsiminimų. Trečiajį knygos dalį sudaro svarbiausios J. Masilionio gyvenimo ir veiklos datos, pavardžių rodyklė ir bibliografija. Bibliografinė rodyklė labai puikiai atspindi, koks platus buvo J. Masilionio darbų mastas. J. Masilionis daugiau kaip 60 metų bendradarbiavo Nepriklausomos Lietuvos ir išėjusių periodinėje spaudoje pedagogikos, kalbos, visuomeninių ir kitais klausimais.

Knygos autorė Kristina Lapienytė-Bareikienė Juozo Masilionio lietuvių kalbos darbais, jo paruoštais vadovėliais pradėjo domėtis dar besimokydama Vilniaus pedagoginio universitete. Su pirmaisiais J. Masilionio darbais Kristina susipazinė būtent Vilniaus pedagoginio universiteto bibliotekoje, kur rado J. Masilionio

„Lietuvių kalbos sintaksė“. Paskaitinta dr. Gintauto Ake-
laičio, ji ėmėsi ruošti savo ma-
gistro darbą. M. Mažvydo bib-
liotekos Lituanistikos skyriuje
dar rado ir J. Masilionio straips-
nių žurnaluose „Pasaulio lietu-
vis“, „Varpas“, „Aidai“.

2000 m. Kristina, vadovau-
jant dr. G. Akelaičiui apgynė
magistro darbą „Juozas Masi-
lionis - lietuvių kalbos ir lite-
ratūros vadovėlių autorius“. De-
ja, jos darbas Juozą Masi-
lionį pasiekė per vėlai, jis taip ir
nepamato savo darbų įvertini-
mo.

Ištikima Juozo Masilionio gyvenimo draugė, jo žmona Pranutė Masilionienė, nurimus netekties skausmui, pradėjo rūpintis savo vyro atminimo įamžinimu. Ji kreipėsi į Lietuvos tyrimo ir studijų centrą su pasiūlymu parašyti ir išleisti knygą apie Juozą Masilionį. Prof. dr. Jonas Račkauskas, LTSC pirmininkas, nerado geresnės kandidatuos, kaip jau su Juozo Masilionio darbais susipažinusi Kristina Lapienytė. Po kelerių metų darbo, Lietuvių fondui parėmus, knyga buvo parušta ir išvydo dienos šviesą.

Knyga galima įsigyti Lietuanistikos tyrimo ir studijų centre (LTSC 5600 S. Claremont Av. Chicago, IL 60636, tel. 773 434-4545)

LTSC archyvų direktorė
Skirmantė Miglinienė

LIETUVOS
ARCHITEKTŪROS
PAMINKLAI

Palūšės Marijos Dangun Žengimo
bažnyčia. Užrašas prie įėjimo skelbia:
„Iženk geras“.

M. Remienės nuotraukos.

